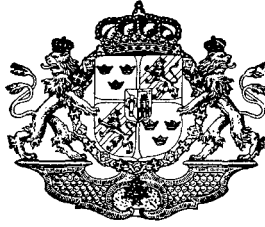

Arkivexemplar.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1939

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1941

K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

[2528 40]

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdaniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

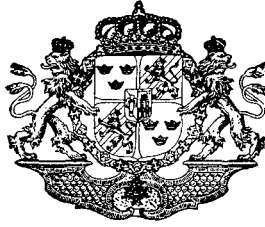
Bergshantering. År 1939. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1939

Arkivexemplar.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1939

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1941

K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

[2528 40]

TILL KONUNGEN.

Jämlikt sin instruktion får Kommerskollegium härmed överlämna berättelse om rikets bergshantering år 1939, vilken till plan och uppställning ansluter sig till närmast föregående årsberättelse. Ur berättelsen hava vissa preliminära produktionsuppgifter förut offentliggjorts i Kommersiella Meddelanden.

Stockholm den 13 januari 1941.

Underdånigst
AXEL GJÖRES.

A. LILIENBERG.

K.-G. Nilsson.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Allmän översikt	7
A. Bergverkens produktion	8
B. Råmaterial och bränsle samt drivkraft	28
C. Arbetsgivare och personal	35
D. Fyndigheters förvärvande och försvar	39
Fransk résumé	42
Tabeller:	
Tab. 1. Uppfordringen ur järngruvorna år 1939	46
» 2. Järnmalmes anrikning, brikettering och sintring år 1939	56
» 3. Tillverkningen av smältstycken och råskenor samt götmetall år 1939	60
» 4. Tillverkningen av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål m. m. samt erhållet skrot år 1939	61
» 5. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller än järn m. m. år 1939	63
» 6. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järngruvor år 1939	64
» 7. Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten år 1939	66
» 8. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna år 1939	68
» 9. Motorer, använda vid bergverken år 1939	68

Table des matières.

	Pag.
Aperçu général	7
A. La production des mines, des usines et des carrières	8
B. Matières brutes, combustibles et force motrice	28
C. Patrons et personnel	35
D. Acquisition et défense des gisements	39
Résumé en français	42
Tableaux annexés:	
Tabl. 1. Extraction de minerais de fer, en 1939	46
Col. 1: Mines; col. 2: Nombre des journées d'exploitation; col. 3—4: Roche et minéral réunis tirés (col. 3) sous terre et (col. 4) à la surface; col. 5—6: Production (col. 5) et valeur (col. 6) de minéral de fer tiré directement utilisable; col. 7—9: Pour cent (col. 7) de fer, (col. 8) de phosphore et (col. 9) de soufre, contenu dans le minéral de fer directement utilisable; col. 10: Production de minéral propre à enrichir.	
» 2. Enrichissement de minerais de fer, en 1939	56
Col. 1: Usines; col. 2: Méthode d'enrichissement; col. 3: Nombre des heures de production; col. 4—8: Produit brut employé (col. 4—5) et pour cent (col. 6) de fer, (col. 7) de phosphore et (col. 8) de soufre; col. 9—13: Produit tout fait, (col. 9) quantité, (col. 10) valeur en couronnes, et pour cent (col. 11) de fer, (col. 12) de phosphore et (col. 13) de soufre; col. 14—17: Sinters (briquettes y compris) (col. 14) caractère des produits, (col. 15) nombre des heures de production, (col. 16) quantité et (col. 17) valeur en couronnes.	
» 3. Production de massiaux, fer brut en barres et lingots, en 1939	60
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité et (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 4. Production de fer et d'acier forgé et laminé à chaud, ainsi que chutes de fer, en 1939	61
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 5. Production de métaux autres que le fer, etc., dans les usines, en 1939	63
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur; col. 4—5: Produits destinés à la vente, (col. 4) quantité, (col. 5) valeur en couronnes; col. 6: Matières premières exclusivement ou principalement d'origine étrangère.	
» 6. Extraction de minerais autres que ceux de fer, en 1939	64
Col. 1: Mines; col. 2: Nombre des journées d'exploitation; col. 3: Roche et minéral réunis tirés; col. 4—8: Production et valeur de minerais directement utilisables: (col. 4) or, (col. 5) cuivre, (col. 6) manganèse, (col. 7) graphite, (col. 8) pyrite de fer; (col. 9—10) total, (col. 9) quantité, (col. 10) valeur en couronnes; col. 11: Pour cent de métal contenu dans les minerais; col. 12: Production des minerais propres à enrichir.	

	Pag.
Tabl. 7. Production destinée à la vente des carrières et des ateliers pour dégrossir, casser, tailler et polir la pierre, en 1939	66
Col. 1: Produits; col. 2: Unité; col. 3—4: Production, (col. 3) quantité, (col. 4) valeur en couronnes.	
» 8. Houille extraite, en 1939	68
Col. 1—2: Mines; col. 3: Nombre des journées d'exploitation; col. 4: Roche, houille et argile réunies tirées; col. 5—13: Production et valeur: (col. 5—9) de houille, (col. 10—11) d'argile réfractaire et (col. 12—13) de klinker.	
» 9. Moteurs employés dans les mines, les usines et les carrières, en 1939	68
Col. 1: Caractère des moteurs; col. 2—21: Moteurs dans (col. 2—9) les mines, (col. 10—13) les usines de schlich, de briquettes et de sinters, (col. 14—17) les usines de fer et les autres usines pour la production de métaux, etc., (col. 18—21) les carrières et ateliers de pierre; col. 22—25: Totaux des moteurs.	

Allmän översikt.

Berättelsen om Sveriges bergshantering 1939 är, vad textavdelningen beträffar, fördelad på följande huvudrubriker:

- A. *Bergverkens produktion*, omfattande redogörelse för produktionen av järnmalm, tackjärn, ferrolegeringar, järnsvamp, smidbara mellanprodukter, smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål, andra malmer än järnmalm, andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter, stenkol, eldfast lera och klinkerlera samt slutligen oarbetad sten och stenarbeten.
- B. *Råmaterial och bränsle samt drivkraft*.
- C. *Arbetsgivare och personal*.
- D. *Fyndigheters förvärvande och försvar*.

Mot kap. A i texten svara tabellbilagans åtta första tabeller. Tab. 9 innehåller uppgifter rörande använd drivkraft, vilka i texten sammanfattats under kap. B. Angående förbrukade råmaterial samt bränsle- och smörjmedel, arbetsgivare och sysselsatt personal samt förvärvande och försvar av fyndigheter lämnas uppgifter endast i textavdelningen.

* * *

Av översikten nedan framgår, att bergshanteringen i dess helhet även under år 1939 haft att uppvisa gynnsamma siffror. Tillverkningarnas saluvärde, som efter 1932 oavbrutet ökat, steg sålunda under år 1939 ytterligare 5·3 %. Arbetarantalet låg 0·6 % över 1938 års toppsiffra. Då samtidigt totala antalet utgjorda arbetstimmar visar en något starkare ökning (0·9 %), steg medeltalet arbetstimmar per arbetare från 2 150 år 1938 till 2 156 år 1939.

Översikt av bergshanteringen år 1939.

	Antal arbets- ställen	Personal		Drivkraft i eff. hkr		Tillverk- ningarnas saluvärde Kronor
		För- valtnings- personal	Arbetar- personal	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elek- tricitets- generatorer	
Järngruvor	86	641	10 652	119 275	13 183	203 960 321
Andra malmgruvor	21	185	1 812	26 336	1 586	35 795 382
Järnverk	70	5 031	36 518	359 145	314 603	517 875 201
Andra metallframställningsverk o. d.	5	290	1 120	20 322	1 900	53 122 213
Stenkolsgruvor	6	54	939	6 252	—	5 573 645
Stenindustriella anläggningar ..	616	840	12 743	39 846	1 380	56 272 597
Summa 1939	804	7 041	63 784	571 176	332 652	872 599 359
» 1938	818	6 303	63 430	527 728	296 511	828 898 385

Av de olika grupperna visa endast järngruvor minskning i produktionens försäljningsvärde sedan föregående år; minskningen uppgår till 13·6 milj. kr. Då övriga grupper ökat med 57·3 milj. kr., uppstår för bergshantering i dess helhet en nettoökning av värdet med 43·7 milj. kr. Största delen av ökningen härrör från järnverken, vilkas värdesiffra stigit med 51·2 milj. kr. eller 11 %. Även metallframställningsverk, kolgruvor och stenindustriella anläggningar hade procentuellt sett en ganska god ökning, medan för andra malmgruvor ökningen var mindre betydande (för sistnämnda grupp har 1938 års värdesiffra ändrats till 35 494 283 kr.).

Vad beträffar antalet arbetare, visa järnverken högre siffra än 1938, andra malmgruvor ha ett i det närmaste oförändrat arbetarantal, medan för samtliga övriga grupper större eller mindre minskning föreligger. — Effekten hos under året använda motorer, såväl för omedelbar drift som för generatordrift, var avsevärt större än under 1938.

Beträffande dels omfattningen av det för bergsberättelsen använda primärmateriala, dels förefintliga skiljaktigheter mellan de här meddelade siffrorna och motsvarande uppgifter i kommerskollegii allmänna industriberättelse, dels betydelsen i vissa fall av uttrycket arbetsställe hänvisas till inledningskapitlen i 1925, 1926, 1931 och 1936 års berättelser om bergshantering.

A) Bergverkens produktion.

Järnmalm.

Järnmalsbrytningen var 1·0 % lägre än 1938 års siffra och understeg 1937 års toppsiffra med 7·8 %. Redogörelseårets kvantitet, 13 787 202 ton, låg dock avsevärt högre än åren närmast före 1937. Såsom framgår av uppgifterna å sid. 13, ökade exporten med omkr. 1 milj. ton. Ehuru malmförbrukningen vid järnverken (sid. 30) och vid briketteringsverken under året nedgått, har därför en väsentlig minskning av de under 1938 ökade malmlagren inträtt.

Produktionen av järnmalm (från gruvor) åren 1861—1939.

Årligen	Antal med malmfångst arbetade gruvor ¹⁾	Vunnen malm (inkl. slig) Ton	Å r	Antal med malmfångst arbetade gruvor ¹⁾	Vunnen malm (inkl. slig) Ton	Därav manganhaltig järnmalm ²⁾ Ton
1861—1870	461	497 905	1926—1930..	272	9 099 934	100 486
1871—1880	479	753 850	1931—1935..	232	5 250 904	86 578
1881—1890	513	902 230	1935.....	238	7 932 854	127 663
1891—1900	339	1 905 646	1936.....	274	11 249 605	150 289
1901—1910	313	4 094 417	1937.....	304	14 952 549	129 848
1911—1920	319	6 312 281	1938.....	345	13 928 023	171 758
1921—1925	270	6 584 408	1939.....	366	13 787 202	178 024

Vad den lokala fördelningen av järnmalsbrytningen beträffar visade, som av följande tabell framgår, Örebro län och Norrbottens län den största minsk-

¹⁾ Fr. o. m. 1921 utmål. — ²⁾ Enligt definition av den enligt 1928 års internationella konvention rörande ekonomisk statistik tillsatta expertkommittén räknas såsom manganhaltiga järnmalmer de järnmalmer, vilkas manganhalt ligger mellan 10 % och 80 % av järnhalten, om den sammanlagda halten är minst 40 %. Beträffande mangankvantiteten i järnmalmen jämför sid. 24.

ningen i brytningskvantiteten. Denna minskade även i Jönköpings län och Gävleborgs län, varemot övriga län hade ökad brytning; störst var ökningen för Kopparbergs län.

Järnmalmproduktionen inom olika län åren 1937—1939.

L ä n	Vunnen malm (inkl. slig)					
	1937		1938		1939	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	37 413	0·2	29 840	0·2	34 949	0·3
Uppsala län	145 829	1·0	198 898	1·4	208 122	1·5
Södermanlands län	70 334	0·5	80 227	0·6	88 495	0·6
Jönköpings län	4 395	0·0	43 304	0·3	3 507	0·0
Värmlands län	101 194	0·7	85 848	0·6	91 291	0·7
Örebro län	782 453	5·2	803 399	5·8	693 664	5·0
Västmanlands län	379 641	2·5	418 644	3·0	433 327	3·2
Kopparbergs län	2 617 270	17·5	2 685 346	19·3	2 769 789	20·1
Gävleborgs län	38 695	0·3	51 101	0·4	41 278	0·3
Västernorrlands län	—	—	—	—	2 000	0·0
Norrbottens län	10 775 325	72·1	9 531 416	68·4	9 420 780	68·3
Hela riket	14 952 549	100·0	13 928 023	100·0	13 787 202	100·0

Nedanstående tabell avser att visa utbytet av järnmalm i förhållande till totala berg- och malmbrytningen inom fyndigheterna i olika landsdelar.

Berg- och malmbrytningen i järngruvorna samt malmvärdet år 1939.

L ä n	Inom fyndigheten brutet berg och malm	Vunnen direkt användbar malm	Direkt användbar malm i % av bergbrytningen	Vunnen anrikningsmalm	Anrikningsmalm i % av bergbrytningen	All producerad direkt användbar malms	
						värde 1 000 kr.	medelvärde per ton kr.
	Ton			Ton			
Stockholms län	101 216	—	—	58 454	57·8	30	16·27
Uppsala län	218 151	163 631	75·0	—	—	3 100	16·42
Södermanlands län	192 622	1 230	0·6	165 097	85·7	22	17·60
Jönköpings län	3 507	3 507	100·0	—	—	10	3·00
Malmöhus län	1) 500	—	—	—	—	—	—
Värmlands län	175 001	26 671	15·2	109 144	62·4	273	10·24
Örebro län	1 017 870	546 279	53·7	240 648	23·6	5 854	10·27
Västmanlands län	828 962	196 186	23·7	528 345	63·7	2 565	13·07
Kopparbergs län	4 177 608	2 280 493	54·6	883 594	21·2	28 504	12·46
Gävleborgs län	108 134	—	—	81 826	75·7	—	—
Västernorrlands län	3 000	2 000	66·7	—	—	24	12·00
Norrbottens län	10 059 432	9 182 772	91·3	480 422	4·8	128 136	13·94
Hela riket 1939	16 886 003	12 402 769	73·4	2 547 530	15·1	168 518	13·52
» » 1938	17 122 942	12 532 794	73·2	2 333 658	13·6	182 443	14·40

I den direkt användbara malmen och anrikningsgodset ha ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. Värdesiffrorna avse däremot *all* under året vunnen direkt användbar malm. Om hänsyn toges huvudsakligen till den direkt användbara malmen, framgår tydligt av tabblän, att malmutbytet vid de norrbottniska fälten, där brytning i dagen övervägande äger rum, vida överträffar motsvarande utbyte vid de mellansvenska gruvorna. Medelvärde per ton

1) Oskrätt.

malm visar, i motsats till vad som varit fallet de närmast föregående åren, nedgång. Nedgången härrör från sänkta priser på den brutna malmen i Södermanlands, Kopparbergs och Norrbottens län; övriga län uppvisa oförändrade eller något höjda priser.

Av *all* under året vunnen direkt användbar malm, 12 466 334 ton, hade 3 117 742 ton erhållits vid 34 i samband med gruvbrytningen drivna magnetiska sovrings- och separeringsverk, 1 031 415 ton vid 5 kombinerade verk samt 33 746 ton vid ett våtmekaniskt verk. År 1938 redovisades 3 199 641 ton erhållna vid magnetiska och 1 021 367 ton vid kombinerade verk samt 35 857 ton vid ett våtmekaniskt verk.

Av nedan meddelade sammanställningar framgår den vunna direkt användbara malmens beskaffenhet med hänsyn till järn-, fosfor- och svavelhalt. Fosforhalten har därvid omräknats till 50 % järnhalt.

Direkt användbar malm, fördelad länsvis efter olika järnhalt år 1939.

L ä n	Järnhalt				Summa
	Under 40 %	Fr. o. m. 40 % intill 50 %	Fr. o. m. 50 % intill 60 %	Fr. o. m. 60 % intill 70 %	
	T o n				
Stockholms län	—	—	1 881	—	1 881
Uppsala län	—	18 658	170 149	—	188 807
Södermanlands län	—	80	1 150	—	1 230
Jönköpings län	3 507	—	—	—	3 507
Värmlands län	113	—	19 012	7 546	26 671
Örebro län	15 703	344 653	201 207	8 410	569 973
Västmanlands län	—	158 936	22 040	15 210	196 186
Kopparbergs län	75 024	105 492	448 530	1 658 148	2 287 194
Västernorrlands län	2 000	—	—	—	2 000
Norrbottens län	12 567	—	—	9 176 318	9 188 885
Hela riket 1939	108 914	627 819	863 969	10 865 632	12 466 334
» » 1938	147 254	705 825	2 040 260	9 773 653	12 666 992

Direkt användbar malm, fördelad länsvis efter olika fosforhalt år 1939.

L ä n	Fosforhalt (omräknad till 50 % järnhalt)						Summa
	Under 0·006 %	Fr. o. m. 0·006 % intill 0·04 %	Fr. o. m. 0·04 % intill 0·1 %	Fr. o. m. 0·1 % intill 0·7 %	Fr. o. m. 0·7 % intill 1 %	1 % eller däröver	
	T o n						
Stockholms län	—	1 881	—	—	—	—	1 881
Uppsala län	188 807	—	—	—	—	—	188 807
Södermanlands län	760	—	470	—	—	—	1 230
Jönköpings län	—	3 507	—	—	—	—	3 507
Värmlands län	10 465	16 206	—	—	—	—	26 671
Örebro län	110 058	430 254	29 661	—	—	—	569 973
Västmanlands län.....	84 943	100 130	11 113	—	—	—	196 186
Kopparbergs län	61 655	127 452	66 914	712 504	1 312 402	6 267	2 287 194
Västernorrlands län	—	—	2 000	—	—	—	2 000
Norrbottens län.....	12 203	906 019	398 193	1 183 521	1 510 003	5 178 946	9 188 885
Hela riket 1939	468 891	1 585 449	508 351	1 896 025	2 822 405	5 185 213	12 466 334
» » 1938	436 031	1 788 354	429 731	3 421 614	1 363 030	5 228 232	12 666 992

Direkt användbar malm, fördelad länsvis efter olika svavelhalt år 1939.

L ä n	Svavelhalt			Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	0·05 % eller däröver	
	T o n			
Stockholms län	—	1 881	—	1 881
Uppsala län	1 201	129 661	57 945	188 807
Södermanlands län	—	760	470	1 230
Jönköpings län	—	—	3 507	3 507
Värmlands län	9 579	14 017	3 075	26 671
Örebro län	155 950	204 213	209 810	569 973
Västmanlands län	19 623	110 410	66 153	196 186
Kopparbergs län	190 973	1 905 147	191 074	2 287 194
Västernorrlands län	—	—	2 000	2 000
Norrbottens län	227 724	6 971 406	1 989 755	9 188 885
Hela riket 1939	605 050	9 337 495	2 523 789	12 466 334
» » 1938	806 389	9 030 740	2 829 863	12 666 992

Beträffande järnhalten föreligger stor förskjutning från malmer hållande 50 à 60 % järn till malmer med 60 à 70 % järn. Detta beror på att större delen av malmen vid Grängesbergs exportfält redovisas med en halt av 60 % mot 59·8 % året förut.

Från gruvorna erhöles under 1939 förutom direkt användbar malm även 2 744 848 ton anrikningsmalm. Därav härrörde 1 652 382 ton från 24 av de å föregående sida omnämnda magnetiska sovrings- och separeringsverken jämte ytterligare 8 dylika verk samt 28 ton från ett av de kombinerade verken. År 1938 utgjorde totalkvantiteten anrikningsmalm 2 548 672 ton, varav 1 380 057 ton erhöles genom magnetisk sovrings. Av anrikningsgodset framställes vid anrikningsverken järnmalmsslig, vilken delvis bearbetas till briketter eller sinter vid härför anlagda verk. Ävenledes tillverkas i viss omfattning sinter av krossad styckemalm; av den redovisade sinterkvantiteten ha sålunda 10 964 ton mot 37 882 ton år 1938 uppgivits vara av detta slag. Beträffande produktionen av slig, briketter och sinter meddelas nedan en översikt.

Produktionen av slig, briketter och sinter av järnmalm åren 1935—1939.

Å r	Slig		Briketter		Sinter	
	Kvantitet Ton	Värde Kronor	Kvantitet Ton	Värde Kronor	Kvantitet Ton	Värde Kronor
1935.....	763 315	6 254 226	11 573	201 256	715 082	10 186 216
1936.....	1 028 039	9 069 456	8 557	148 542	829 955	12 200 533
1937.....	1 224 597	13 014 698	37 652	908 870	876 383	14 556 584
1938.....	1 261 031	16 179 245	42 698	1 098 078	922 880	17 339 591
1939.....	1 320 868	16 667 146	23 213	526 817	944 303	17 791 545

Sligproduktionen, som de närmast föregående fem åren mycket kraftigt ökats, låg 4·7 % högre än 1938. Sinterverken visade sjätte året i följd högre

siffra än någonsin tidigare; 1939 års siffra låg 2·3 % högre än 1938 års. Vid de två i gång varande briketteringsverken, vilkas produktion under de båda närmast föregående åren kraftigt ökats, sjönk produktionen till endast omkring hälften av 1938 års siffra.

Den framställda sligens järnhalt i förhållande till det behandlade rågodsets belyses av följande tabell.

Det bearbetade anrikningsgodsets och sligens järnhalt år 1939.

R å g o d s		Därav framställd slig i ton med en järnhalt av i genomsnitt			
Med en järnhalt av i genomsnitt	Ton	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröver	Summa
Under 30 procent	118 393	19 071	22 830	—	41 901
Fr. o. m. 30 intill 40 procent	1 325 867	50 939	524 781	—	575 720
” ” ” 40 ” 50 ”	1 289 035	8 738	514 748	177 980	701 466
” ” ” 50 ” 60 ”	3 186	—	1 781	—	1 781
Summa 1939	2 736 481	78 748	1 064 140	177 980	1 320 868
” 1938	2 603 013	138 178	940 310	182 543	1 261 031

Utbytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 48·3 %. Utbytet vid den egentliga järnmalmensanrikningen utgjorde år 1938 48·4 %.

I nedanstående översikter är den producerade sligen fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt, fosforhalten omräknad till 50 % järnhalt.

Järnmalmssligens fosforhalt (omräknad till 50 % järnhalt) år 1939.

	Under 0·006 %	Fr. o. m. 0·006 % intill 0·04 %	Fr. o. m. 0·04 % intill 0·1 %	Fr. o. m. 0·1 % intill 0·7 %	0·7 % eller däröver	Summa
Slig i ton ..	483 435	414 870	103 928	318 635	—	1 320 868

Järnmalmssligens svavelhalt år 1939.

	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	0·05 % eller däröver	Summa
Slig i ton ..	573 152	230 073	517 643	1 320 868

En verkställd beräkning angående innehållen järnmängd i den direkt användbara malmen och sligen ger för år 1939 följande resultat.

	Totalkvantitet malm Ton	Innehållen järnmängd Ton	Medelhalt, %	
			1939	1938
Direkt användbar malm	12 466 334	7 518 487	60·3	60·0
Slig	1 320 868	841 157	63·7	63·8
Summa 1939	13 787 202	8 359 644	60·6	—
” 1938	13 928 023	8 410 679	—	60·4

Förutom ovan redovisad slig, erhållen genom anrikning av inhemsk järnmalm, har under 1939 vid tvenne kopparverk som biprodukt vid framställning

av koppar ur svavelkisbränder, till vilka utländsk svavelkis övervägande utgjort råvara, erhållits s. k. purple-ore, med hänsyn till järnhalt jämförlig med järnmalmsslig (55 å 60 % järn). Ifrågavarande produktion uppgick till 110 034 ton med ett värde av 1 650 510 kronor, medan kvantiteten för år 1938 utgjorde 135 872 ton. Vid det ena av verken ha av 36 211 ton purple-ore framställts 36 022 ton sinter (43 776 ton år 1938) med värdet 804 731 kronor. Vid det andra verket framställdes av 76 687 ton purple-ore 76 341 ton briketter (87 208 ton år 1938) med värdet 1 799 357 kronor.

Om graden av sysselsättning under senare år vid gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud giver följande tabell en föreställning.

Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott.

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete med malmfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Antal därmed sysselsatta arbetare	Ton per arbetare	I dagen brutet berg och malm	Antal därmed sysselsatta arbetare	Ton per arbetare	Totala kvantiteten vunnen malm	Samtliga arbetare	Ton per arbetare
	Ton			Ton			Ton		
1935....	6 464 563	2 666	2 425	4 912 455	546	8 997	7 932 854	6 567	1 208
1936....	8 252 246	3 053	2 703	6 981 504	596	11 714	11 249 605	7 304	1 540
1937....	10 809 258	3 761	2 874	9 867 554	758	13 018	14 952 549	8 853	1 689
1938....	10 986 312	4 279	2 567	10 937 965	824	13 274	13 928 023	10 340	1 347
1939....	11 071 671	4 268	2 594	13 566 348	918	14 778	13 787 202	10 278	1 341

Samtliga siffror beträffande kvantiteten per arbetare — under jord och i dagen brutet berg och malm samt vunnen malm — hade efter 1932 visat oavbruten ökning till och med år 1937. År 1938 ökade endast medelsiffran per arbetare vid arbete i dagbrott, medan övriga siffror visade nedgång. Under redogörelseåret fortsatte medelsiffran för arbete i dagbrott att stiga och även underjordsbrytningen visade en något ökad medelsiffra per arbetare. Däremot gav hela malmfångsten en något lägre kvantitet per arbetare än 1938.

Samtliga de sifferuppgifter, som i det föregående meddelats, avse produktionen från gruvor. Därjämte ha under år 1939 ur några småländska sjöar erhållits 54 ton sjö- och myrmalm med värdet 928 kronor mot 19 ton år 1938. Totala kvantiteten under redogörelseåret vunnen järnmalm av alla slag uppgår till 13 787 256 ton med ett värde av 185 186 497 kronor. Motsvarande siffror för 1938 voro resp. 13 928 042 ton och 198 622 826 kronor.

Exporten av järnmalm under 1939 uppgick enligt handelsstatistiken till 13 451 158 ton styckemalm och slig med värdet 227 207 282 kronor samt 199 317 ton briketter och sinter med värdet 4 633 084 kronor, medan exporten 1938 utgjorde 12 489 384 ton styckemalm och slig med värdet 234 474 201 kronor samt 195 767 ton briketter och sinter med värdet 4 842 500 kronor.

Tackjärn.

Inom järnhanteringen var sysselsättningen även under 1939 god. Flertalet tillverkningsgrenar uppvisa ökade produktionssiffror i jämförelse med närmast föregående år. I de fall, då någon tillbakagång inträffat, är minskningen av relativt obetydlig omfattning.

Tackjärnsproduktionen minskades med 3·6 % i förhållande till 1938 års rekordsiffra men uppnådde med 644 038 ton i det närmaste 1937 års produktionsnivå.

Produktionen av tackjärn åren 1861—1939.

Årligen	Ton	Årligen	Ton	År	Ton
1861—1870	236 340	1911—1920	675 261	1935	569 779
1871—1880	347 468	1921—1925	361 297	1936	587 760
1881—1890	437 978	1926—1930	445 094	1937	647 593
1891—1900	494 471	1931—1935	414 329	1938	667 909
1901—1910	547 837			1939	644 038

Produktionsminskningen föll, såsom framgår av nedanstående tabell, till största delen på martintackjärn, men även smidestackjärn visade tillbakagång. Samtliga övriga tackjärnssorter hade mer eller mindre ökade produktionssiffror.

Produktionen av olika slags tackjärn åren 1937—1939 i ton.

Olika slag av tackjärn samt gjutgods, framställt direkt från masugn	1937	1938	1939
Smidestackjärn	28 740	44 829	36 139
Bessemerstäckjärn, för sur process	25 151	16 501	20 027
” ” basisk ”	163 459	171 844	190 365
Martintackjärn, för sur process	214 724	222 402	183 297
” ” basisk ”	112 067	103 042	97 180
Gjutstäckjärn för aducering	11 745	7 735	10 113
” ” andra ändamål	80 720	91 329	95 698
därav: hematitstäckjärn	40 315	45 818	43 166
fosfortackjärn	40 405	45 511	52 532
Gjutgods, framställt direkt från masugn	10 987	10 227	11 219
Summa	647 593	667 909	644 038

Värdet av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion har uppgivits till 72 399 245 kronor eller i genomsnitt 112·4 kronor per ton, vilket betyder en minskning med 1 krona per ton i förhållande till 1938. För den till avsalu avsedda delen av tackjärnsproduktionen redovisas ett värde av 128·5 kronor per ton mot 137·3 kronor per ton år 1938.

Tackjärnställverkningen inom olika län åren 1937—1939.

L ä n	1937		1938		1939	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	16 519	2·6	16 259	2·4	21 007	3·3
Uppsala län	8 998	1·4	11 075	1·7	400	0·1
Södermanlands län	83 371	12·9	75 619	11·3	68 644	10·6
Östergötlands län	10 180	1·6	6 746	1·0	6 662	1·0
Göteborgs och Bohus län ..	3 429	0·5	3 928	0·6	3 625	0·6
Älvsborgs län	160	0·0	23	0·0	264	0·0
Värmlands län	56 573	8·7	56 684	8·5	62 332	9·7
Örebro län	85 111	13·1	91 735	13·7	85 506	13·3
Västmanlands län	88 087	13·6	108 320	16·2	93 835	14·6
Kopparbergs län	213 815	33·0	211 733	31·7	226 116	35·1
Gävleborgs län	81 350	12·6	85 787	12·9	75 647	11·7
Hela riket	647 593	100·0	667 909	100·0	644 038	100·0

Lokalt sett drabbade produktionsminskningen samtliga län utom Stockholms, Värmlands och Kopparbergs län, om man bortser från den obetydliga tillverkningen i Älvsborgs län. Absolut taget var minskningen störst i Västmanlands län.

Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1935—1939.

År	Antal masugnar i verksamhet	Blåsningstid	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeltillverkning per dygn och masugn			
					Totalt	Därav för		
			per masugn	blästertackjärn framställt med enbart		elektrotackjärn		
				träkol			koks	
								Ton
Dygn	Ton	Dygn	Ton	Ton	Ton	Ton		
1935.....	48	13 304	11 799	277	42·57	27·46	162·20	34·74
1936.....	47	12 544	12 438	267	46·60	29·09	173·71	36·01
1937.....	56	14 553	11 484	260	44·19	29·11	131·69	37·64
1938.....	54	14 625	12 283	271	45·35	31·11	146·19	35·14
1939.....	51	13 180	12 544	258	48·54	32·24	145·26	40·89

Av samtliga i landet befintliga brukbara masugnar, vilkas antal uppgivits till 75, voro under redogörelseåret 51 st., vilka fördelade sig på 31 verk, påblåsta, men en del blott under kortare tidsperioder. Medelsiffran för produktionen i koksmasugnar var något lägre än 1938. Medeltillverkningen för vanliga blästermasugnar, som under en följd av år visat oavbruten stegring, ökades ytterligare under året. Även för elektriska masugnar framgår ökad kvantitet per dygn och masugn efter en tillfällig nedgång år 1938. Lokalt sett belysas förhållandena av följande tabell.

Tackjärnstillverkningen per masugn i olika län åren 1937—1939.

L ä n	Medeltillverkning			Medelblåsnings- tid			Medeltillverkning per dygn och masugn		
	per masugn								
	Ton			Dygn			Ton		
	1937	1938	1939	1937	1938	1939	1937	1938	1939
Stockholms län	8 260	8 130	10 504	188	178	251	44·05	45·54	41·85
Uppsala län	8 085	10 391	—	256	346	—	31·58	30·03	—
Södermanlands län	41 686	37 810	34 322	240	204	162	173·69	185·80	211·86
Östergötlands län	10 180	6 746	6 662	341	215	227	29·85	31·38	29·35
Värmlands län	8 082	8 098	7 792	289	291	280	27·95	27·87	27·83
Örebro län	6 079	6 552	7 126	242	240	252	25·11	27·25	28·28
Västmanlands län	9 787	12 036	10 426	283	326	264	34·63	36·89	39·48
Kopparbergs län	21 382	21 173	22 612	264	245	250	81·08	86·53	90·34
Gävleborgs län	8 135	10 723	10 809	251	315	283	32·46	34·08	38·15
Hela riket	11 484	12 283	12 544	260	271	258	44·19	45·35	48·54

I efterföljande tabell är det framställda tackjärnet fördelat efter olika tillverkningsmetoder. Av vanligt blästertackjärn har tillverkningen avsevärt minskats, under det att produktionssiffran för kokstäckjärn blev tämligen oförändrad. Tillverkningen i elektromasugnar fortsatte att stiga även under redogörelseåret.

Tackjärnsproduktionen åren 1937—1939 med fördelning på olika framställningssätt.

	1937			1938			1939		
	Antal an-vända ugnar	Blås-nings-(drift)-tid Dygn	Tillverk-ning Ton	Antal an-vända ugnar	Blås-nings-(drift)-tid Dygn	Tillverk-ning Ton	Antal an-vända ugnar	Blås-nings-(drift)-tid Dygn	Tillverk-ning Ton
Vanlig masugn	50	13 092	588 100	46	12 826	600 063	44	11 160	557 155
därav med enbart träkol.	39	10 938	318 358	39	11 079	344 662	36	9 414	303 530
" " " koks ¹⁾	9	2 011	264 834	7	1 747	255 401	8	1 746	253 625
" " träkol och koks i blandning ¹⁾	2	143	4 908	—	—	—	—	—	—
Elektrisk masugn	6	1 461	54 991	8	1 799	63 211	7	2 020	82 594
därav med enbart träkol ..	5	1 214	41 309	6	1 494	49 726	5	1 377	48 689
" " " koksstybb	—	—	—	1	236	9 878	1	324	14 723
" " träkol och koks i blandning	1	247	13 682	1	69	3 607	1	319	19 182
Annan elektrisk ugn än masugn (med träkol och träkolsstybb eller koks och koksstybb)	4	736	4 502	4	581	4 635	4	522	4 289
Summa	60	15 289	647 593	58	15 206	667 909	55	13 702	644 038

Under redogörelseåret producerades kokstäckjärn i Södermanlands, Örebro, Västmanlands och Kopparbergs län, elektrotäckjärn förutom i sistnämnda län även i Värmlands och Gävleborgs samt Uppsala, Göteborgs och Bohus jämte Älvsborgs län (i de tre senast nämnda länen i annan elektrisk ugn än masugn).

Slutligen meddelas även tvenne tabeller för att belysa, huru stor del av det tillverkade tackjärnet som varit avsedd för direkt försäljning genom export eller inom landet, varvid fördelning skett dels å olika slags tackjärn, dels å olika län.

Tackjärnets värde och avsättning år 1939 med fördelning på olika slags tackjärn.

Slag av tackjärn	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kronor
	Ton	Kronor	Ton		
Smidestäckjärn	36 139	4 853 351	15 341	12 386	3 778 373
Bessemertäckjärn, för sur process	20 027	2 362 099	1 693	1 986	478 000
" " basisk "	190 365	14 277 375	—	—	—
Martintäckjärn, för sur process	183 297	25 183 123	49 000	19 342	9 584 203
" " basisk "	97 180	11 004 279	7 419	27 321	4 080 889
Gjuttäckjärn för aducering	10 113	1 182 907	3 346	6 767	1 182 907
" " andra ändamål: hematit- ..	43 166	5 492 091	8 895	33 064	5 330 316
" " fosfor-	52 532	6 090 897	18 170	28 855	5 385 792
Gjutgods, framställt direkt från masugn	11 219	1 963 123	—	3 667	667 055
Summa 1939	644 038	72 399 245	103 864	133 388	30 487 535
" 1938	667 909	75 719 994	106 959	136 904	33 485 938

¹⁾ En del av dessa masugnar ha dock delvis använts för tackjärnsframställning med enbart träkol.

Tackjärnets värde och avsättning år 1939 med fördelning på olika län.

L ä n	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kronor
	Ton	Kronor	Ton		
Stockholms län	21 007	3 151 050	20 887	—	3 133 050
Uppsala län	400	56 923	—	400	56 923
Södermanlands län	68 644	7 139 265	15 250	52 775	7 027 590
Östergötlands län	6 662	909 097	3 214	1 100	588 688
Göteborgs och Bohus län	3 625	344 345	—	357	33 915
Älvsborgs län	264	36 930	—	—	—
Värmlands län	62 332	7 525 430	10 437	10 551	3 095 440
Örebro län	85 506	11 151 233	20 734	32 617	6 996 176
Västmanlands län	93 835	12 471 709	28 517	31 183	8 433 709
Kopparbergs län	226 116	18 378 417	2 028	4 126	786 607
Gävleborgs län	75 647	11 234 846	2 797	279	335 437
Hela riket 1939	644 038	72 399 245	103 864	133 388	30 487 535
» » 1938	667 909	75 719 994	106 959	136 904	33 485 938

Av 1939 års totala tackjärnsproduktion ha 36,8 % angivits vara avsedda till direkt försäljning mot 36,5 % år 1938. Av avsalutillverkningen av tackjärn voro mer än två femtedelar avsedda för export. Exporten av tackjärn uppgick enligt handelsstatistiken till 118 412 ton år 1939 mot 94 473 ton år 1938. Importen, som år 1938 nedgätt till 75 680 ton från 190 115 ton året förut, steg ånyo under redogörelseåret, till 196 848 ton.

Ferrolegeringar.**Järnsvamp.**

Produktionen av ferrolegeringar steg under år 1939 till 47 364 ton från 45 670 ton eller med 1,5 %. Denna produktionssiffra är den högsta, som hittills uppnåtts.

Produktionen av ferrolegeringar åren 1935—1939 i ton.

År	Kisel-järn	Kisel-metall	Kisel-alumi-nium-järn	Kisel-alumi-nium-mang-an-järn	Kisel-man-gan-järn	Man-gan-järn	Spe-gel-järn	Krom-järn	Vol-fram-järn	Mo-lyb-den-järn	Vana-din-järn	Co-lum-bium-järn	Titan-järn	Summa
1935	14 930	935	153	—	6 109	2 874	239	16 004	1 134	415	24	—	—	42 817
1936	13 785	536	446	75	7 032	1 089	—	18 993	1 793	205	22	—	—	43 976
1937	14 066	1 220	—	—	7 238	1 502	618	18 035	2 070	446	77	—	—	45 272
1938	14 351	1 388	—	—	5 099	2 406	670	19 282	1 942	472	58	2	—	45 670
1939	15 686	929	—	—	6 894	2 326	681	18 954	1 477	312	98	6	1	47 364

Efterföljande tabell innehåller uppgifter beträffande värde och försäljning av olika slags ferrolegeringar.

Ferrolegeringarnas värde och avsättning år 1939.

Olika slag av ferrolegeringar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kronor
	Ton	Kronor	Ton		
Kiseljärn med högst 15 % kisel	1 207	147 159	596	611	147 159
” ” mer än 15 % kisel	14 479	3 712 192	9 786	4 519	3 632 012
Kiselmetall	929	642 347	860	69	642 347
Kiselmanganjärn	6 894	1 938 061	5 269	1 491	1 902 261
Manganjärn	2 326	1 226 613	1 114	977	1 152 783
Spegeljärn	681	141 230	280	401	141 230
Kromjärn	18 954	13 754 324	13 649	3 574	12 249 608
Volframjärn	1 477	9 955 240	884	593	9 955 240
Molybdenjärn	312	2 644 480	166	116	2 365 480
Vanadinjärn	98	1 587 000	40	58	1 587 000
Columbiumjärn	6	72 000	—	—	—
Titanjärn	1	10 000	—	—	—
Summa 1939	47 364	35 830 646	32 644	12 409	33 775 120
” 1938	45 670	40 265 803	30 392	9 953	35 902 305

Beträffande kromjärn och kiselmanganjärn bör observeras, att endast handelsfärdig, slutaffinerad produkt ingår i de redovisade siffrorna. Produktionen av kiselkrom och råkrom har ej heller medtagits bland ferrolegeringarna i tabellen, enär ifrågavarande produkter använts vid produktionen av andra ferrolegeringar vid det verk, där de framställts.

Redogörelseårets produktion av ferrolegeringar härrör från sammanlagt 51 ugnar. Den redovisade sammanlagda drifttiden utgjorde 11 456 dygn (resp. 51 ugnar och 12 025 driftdygn år 1938). I en ugn har dessutom under 16 dygn för export framställts 235 ton av det eldfasta materialet Siemensit med ett värde av 71 050 kronor. Under år 1938 förekom ingen dylik tillverkning.

Under året har i 2 ugnar under sammanlagt 725 dygn tillverkats 20 226 ton järnsvamp med ett värde av 2 558 140 kronor, av vilka 6 553 ton ha angivits vara avsedda för export och 11 410 ton för försäljning inom landet. En mindre del av järnsvampen har framställts efter nyare metoder i en ugn vid ett verk i mellersta Sverige och där förbrukats. Under 1938 framställdes i 2 ugnar 18 789 ton järnsvamp med värdet 2 287 570 kronor.

Smidbara mellanprodukter.

Tillverkningen av vällmetall, som 1938 sjönk med 14,3 % efter att under de fem närmast föregående åren ha oavbrutet stigit, ökade åter under redogörelseåret. Såsom framgår av nedanstående tablå, ökades kvantiteten från 22 688 ton år 1938 till 28 255 ton år 1939 eller med 24,5 %. Av sammanställningen å sid. 20 framgår, att under redogörelseåret endast omkring tre femtedelar av de befintliga, brukbara hårdarna varit i användning.

Produktionen av smältstycken och råskenor åren 1935—1939.

År	Lancashiremetod	Andra hårdmetoder		Summa smältstycken och råskenor
	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.
1935	20 978	1 968	22 946	4 072 005
1936	23 856	902	24 758	4 458 404
1937	24 816	1 644	26 460	6 199 746
1938	21 448	1 240	22 688	6 512 075
1939	27 351	904	28 255	7 731 055

Götmallproduktionen översteg 1938 års siffra med 18·5 % och låg 4·2 % över siffran för 1937, vilken var den dittills högsta. Absolut taget var ökningen störst för martingöt men procentuellt hade elektrostål den kraftigaste stegringen. Bessemermetall visade en obetydlig nedgång.

Produktionen av götmall åren 1935—1939.

År	Bessemergötmetall		Martingötmetall		Degelstålgötmetall		Elektrostålgötmetall		Summa götmall	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	Värde i kr.
1935.....	108 966	12·2	600 763	67·0	397 0·0	186 268	20·8	896 894	121 161	238
1936.....	110 237	11·3	660 417	67·6	483 0·0	206 221	21·1	977 358	137 787	878
1937.....	109 280	9·9	742 017	67·1	495 0·0	253 810	23·0	1 105 602	203 622	035
1938.....	117 554	12·1	627 807	64·6	414 0·0	226 246	23·3	972 021	169 450	453
1939.....	114 957	10·0	742 869	64·5	480 0·0	293 608	25·5	1 151 914	209 192	259

I siffran för martingötmetall ingå 446 ton, som framställts i Brackelsbergsugn.

Av följande tvenne tabeller belyses dels framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods allt efter användningen av sur eller basisk infodring, dels fördelningen av sur och basisk martingöt samt elektrostål jämte skrotat gjutgods å kvalitetsprodukt och ordinär produkt (jfr anm. till tab. 3).

Fördelning av bessemer- och martingötmetallen efter olika infodringsmetoder åren 1937—1939.

Tillverkningar	1937		1938		1939	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
T o n						
Bessemergöt	16 385	92 895	12 103	105 451	15 792	99 165
Martingöt	267 101	465 112	216 362	404 189	239 724	494 787
Martingjutgods, skrotat	5 080	4 724	3 286	3 970	3 071	5 287
Summa	288 566	562 731	231 751	513 610	258 587	599 239
	851 297		745 361		857 826	

Fördelning av martingöt samt elektrostål jämte skrotat gjutgods efter kvalitet åren 1937—1939.

Tillverkningar	1937		1938		1939	
	Kvalitetsprodukt	Ordinär produkt	Kvalitetsprodukt	Ordinär produkt	Kvalitetsprodukt	Ordinär produkt
T o n						
Martingöt, sur	265 983	1 118	211 931	4 431	227 782	11 942
Martingjutgods, skrotat, surt....	4 141	939	2 801	485	2 724	347
Martingöt, basisk	71 070	394 042	48 863	355 326	63 401	431 386
Martingjutgods, skrotat, basiskt..	157	4 567	165	3 805	78	5 209
Elektrostålgöt	168 255	73 675	126 054	87 719	162 886	116 148
Elektrostålgjutgods	7 586	4 294	9 772	2 701	9 046	5 528

Sedan 1929 har någon tillverkning av blåsstål eller oräckt brännstål ej bedrivits.

Vällmetall framställdes under 1939 vid sammanlagt 12 verk, götmetall vid 35. Följande sammanställning visar, i vilken omfattning befintliga härdar och ugnar utnyttjats.

	Använda	Sammanlagd drifttid Dygn	Ej använda men bruk- bara	Använda i % av samtliga redovisade
<i>Härdar för framställning av vällmetall:</i>				
Lanchashirehärdar	45	2 526	29	61
Vallonhärdar	6	144	5	55
Skrotsmältningshärdar	—	—	1	—
Summa härdar	51	2 670	35	59

	Använda	Sammanlagd drifttid Dygn	Ej använda men bruk- bara	Använda i % av samtliga redovisade
<i>Ugnar för framställning av götmetall:</i>				
Bessemerugnar: sura	5	778	3	63
basiska	4	338	—	100
Martinugnar: sura	25	5 954	9	74
basiska	34	8 306	3	92
Brackelsbergsgugnar	1	40	—	100
Degelstålsugnar	2	350	2	50
Elektriska ugnar: ljusbåge-	36	8 037	8	82
induktions-	13	1 646	—	100
Brännstålsugnar	—	—	2	—
Summa ugnar	120	25 449	27	82

Tablån visar, att medan i genomsnitt omkring 82 % av alla befintliga ugnar för götmetallproduktion begagnats under åtminstone någon del av redogörelseåret, låg motsvarande siffra för färskningshärdarna vid 59 %; redovisningen på denna sistnämnda punkt lider troligen av en viss ofullständighet med avseende på ej använda men brukbara härdar.

Smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål.

I tab. 4 redovisas produktionen år 1939 av stångjärn och -stål samt vissa andra smidda och pressade samt varmvalsade produkter, som, oberäknat i vissa fall omvällningar, framställts av förut ej vällda ämnen. I likhet med föregående år har därjämte i tabellen uppgivits värdet av manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter, vilka blivit för avsalu framställda vid de i denna berättelse redovisade järnverken. Närmare specifikation av sistnämnda båda huvudslag av tillverkningar återfinnes i berättelsen om industri. Tabellen redogör sålunda, om ock delvis helt summariskt, för samtliga vid järnverken framställda mera förädlade produkter.

Som tillverkningarna av ämnesjärn och även i viss utsträckning andra av de redovisade produkterna, i den mån desamma ej som sådana exporteras eller gå till försäljning inom landet, ytterligare omvalsas till högre förädlade tillverkningar av smidesjärn och stål, hava i tab. 4 för undvikande av dubbelräkningar endast upptagits slutsummor för exporterat eller inom riket försålt smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål men ej för hela tillverkningen därav. Ej heller ha summor angivits för varmvalsade ämnen av göt-

metall, enär en del av de redovisade billetsen vidare utvalsats till platiner och sålunda finnas redovisade under båda dessa rubriker. Denna åtgärd utesluter ej, att i slutsumman för inom landet försålda tillverkningar gömma sig vissa dubbelräkningar, ty ett från ett verk till ett annat sålt parti kan av det senare verket hava ytterligare utvalsats. I vilken utsträckning dubbelräkningar av antydd art förekomma, låter sig emellertid ej utreda på grundval av den årliga produktionsstatistikens material.

Beträffande siffrorna i nedanstående tabell är att märka, att åtskillnad ej göres mellan varm- och kallvalsade rör i statistiken för ett större verk, varför en del rör av senare slaget ingår i redovisningen såsom varmvalsade.

*Tillverkningen av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål
åren 1937—1939.*

Varuslag	1937			1938			1939		
	Totala kvanti- teten Ton	Därav för export %	Värde å tillverk- ningarna 1 000 kr.	Totala kvanti- teten Ton	Därav för export %	Värde å tillverk- ningarna 1 000 kr.	Totala kvanti- teten Ton	Därav för export %	Värde å tillverk- ningarna 1 000 kr.
Smitt järn av väll- metall	1 337	93·9	615	934	100·0	451	720	100	347
Varmvalsat järn av vällmetall ¹⁾	10 103	65·6	2 972	6 089	46·9	1 841	7 453	51·6	2 347
Smitt järn och stål av götmetall ¹⁾ ..	24 059	23·8	16 797	23 336	17·9	17 297	24 865	18·1	18 804
Varmvalsat järn och stål av götmetall:									
Billets (inkl. massiva tubämnerna) och pla- tiner, för avsalu	62 974	17·4	13 808	52 277	12·8	11 407	60 863	10·4	13 354
Stångjärn och -stål (exkl. stångjärnsav- hugg)	219 023	16·3	65 665	203 358	15·1	59 619	228 399	13·4	68 094
Ihåligt borrarstål	18 523	95·3	9 898	14 201	92·0	8 197	13 850	80·6	7 974
Balkar	12 011	—	2 241	16 667	2·5	3 008	14 211	0·4	2 548
Vinkeljärn och annat fasonjärn (inkl. hjul- band)	36 650	4·4	8 486	41 817	5·2	9 619	47 280	5·5	10 662
Järnvägsskenor m. m.	20 620	—	3 196	8 633	38·6	1 338	10 599	—	1 908
Skarvjärn och botten- plåtar	6 780	—	1 527	3 635	—	821	4 828	—	883
Axlar ²⁾	1 654	6·0	590	613	15·5	211	602	14·1	251
Bandjärn och bandstål m. m.	46 165	15·7	15 162	33 939	10·8	10 761	44 704	11·4	14 582
Valstråd	119 300	21·4	29 485	104 303	17·9	24 423	127 094	19·7	31 992
Grov- och mediumplåt	44 053	3·4	14 168	52 574	7·5	20 043	60 757	4·0	25 683
Tunnplåt	84 871	4·7	35 976	85 518	4·1	33 399	102 738	2·6	38 986
Rör (inkl. ihåliga tub- ämnerna)	72 774	45·2	33 762	67 170	41·8	35 574	81 571	43·2	40 122
Stångjärnsavhugg och skrot	305 025	0·2	25 728	276 674	0·1	20 233	313 785	0·1	26 290

¹⁾ Av ämnerna ha endast medräknats för avsalu avsedda ämnerna.

²⁾ På grund av ändrat redovisningssätt äro siffrorna för 1938 och 1939 ej jämförbara med tidigare år.

Tabellen utvisar, att flertalet tillverkningar år 1939 redovisas med högre kvantiteter än året förut, varigenom i de flesta fall produktionsminskningen år 1938 återhämtats. Av varmvalsade götmetallprodukter hade sålunda bandjärn och bandstål en ökning på 31·7 %, järnvägsskenor 22·8 %, valstråd 21·9 %, rör 21·4 %, tunnplåt 20·1 %, billets och platinor för avsalu 16·4 %, grov- och mediumplåt 15·6 %, vinkeljärn och fasonjärn 13·1 % samt stångjärn och -stål 12·3 %. Minskning redovisas endast för balkar med 14·7 % och ihåligt borrarstål med 2·5 %. För smitt järn och stål av götmetall förelåg en ökning med 6·6 %. Sammanlagda kvantiteten vid järnverken producerat för direkt försäljning avsett smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål (stångjärnsavhugg och annat skrot ej inräknat) uppgick 1939 till 701 474 ton, medan kvantiteten år 1938 var 612 046 ton. Av de till avsalu redovisade smidda och pressade samt varmvalsade produkterna ha 18·6 % år 1939 mot 20·0 % år 1938 uppgivits vara avsedda för export.

Värdet av järnverkens avsaluproduktion av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål samt gjutgods, manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter framgår av följande sammanställning.

Värdet av järnverkens avsaluproduktion av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål m. m. åren 1937—1939.

	1937 Kronor	1938 Kronor	1939 Kronor
Smitt järn av vällmetall	614 600	450 820	347 450
Varmvalsat järn av vällmetall	2 942 265	1 635 771	2 100 249
Smitt järn och stål av götmetall	15 433 419	15 331 107	16 894 092
Varmvalsat järn och stål av götmetall.....	192 557 349	177 591 760	205 202 098
Därav: Ämnen	13 807 585	11 407 400	13 353 535
Grov- och mediumjärn.....	78 892 311	70 506 398	78 524 934
Finjärn	30 614 209	23 307 523	30 711 711
Plåt	37 858 561	40 881 937	45 361 807
Rör (inkl. ihåliga tubämnerna)	31 384 683	31 488 502	37 250 111
Summa smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål	211 547 633	195 009 458	224 543 889
Manufakturvaror och verkstadsprodukter:			
Tackjärns- och metallgjutgods	4 063 220	3 802 643	4 674 220
Manufakturvaror av järn och stål	75 538 678	71 159 093	81 641 812
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	58 989 071	92 179 940	110 002 863
Summa manufaktur och verkstadsprodukter	138 590 969	167 141 676	196 318 895

Totala redovisade värdet av järnverkens för avsalu avsedda tillverkningar av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål, järn- och stålmanufaktur samt mekaniska verkstadsprodukter uppgick följaktligen för redogörelseåret till 420·9 mot 362·2 milj. kronor 1938 och 350·1 milj. kronor 1937, i vilka värdesiffror värdet av den relativt obetydliga avsalupost vid tillverkningen fallet skrot för omsmältning, som redovisas i tab. 4, ej ingår. Såsom framgår av tablan, förelåg ökning av försäljningsvärdet beträffande såväl egentliga valsverksprodukter (inkl. smide) som järnverkens tillverkning av manufakturvaror och verkstadsprodukter, ehuru ökningen var kraftigast ifråga om sistnämnda tillverkningar.

Andra malmer än järnmalm.

Den totala brytningen av s. k. ädlare malmer uppgick, såsom framgår av tab. 6 i tabellverket, under år 1939 till 196 661 ton direkt användbar malm av olika slag med ett sammanlagt värde av 16 094 744 kronor jämte 906 039 ton för anrikning avsedd produkt. Vid 12 anrikningsverk, varav två även användes för järnmalmsanrikning, framställdes under redogörelseåret av 1 004 855 ton rågods (av vilka en del utgjorde avfall efter järnmalmsanrikning) 338 623 ton slig av skilda slag med ett sammanlagt värde av 20 085 638 kronor. Verken voro för anrikning av enbart annan malm än järnmalm i gång sammanlagt 71 907 timmar.

Under senare år har hela fångsten fördelat sig på de olika produkterna på sätt som framgår av följande sammanställning.

Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1935—1939 i ton.

	1935	1936	1937	1938	1939
Guldalm	307 231	296 185	244 978	260 540	242 280
Silver- och blymalm	14 213	15 329	14 819	13 535	14 195
Kopparmalm	4 175	5 453	7 628	15 191	16 434
Manganmalm	7 228	6 359	6 128	6 079	6 085
Zinkmalm	59 617	64 635	67 897	65 833	63 826
Volframalm	—	67	138	198	178
Svavelkis	106 815	134 206	172 968	186 390	191 737
Grafitmalm	275	250	100	192	549

Brytningskvantiteten för guldalm sjönk med 7·0 %. Av nedanstående tablå öfver metallinnehållet i malmerna framgår, att guldkvantiteten i de brutna malmerna sjönk med 7·7 %. Den brutna kvantiteten svavelkis steg under året ytterligare och låg 2·9 % högre än 1938 års toppsiffra. Brytningen av kopparmalm, som sedan 1933 år från år stigit, var 8·2 % högre än år 1938. Zinkmalmssiffran låg något under 1938 års siffra.

Fördelningen av 1939 års fångst på direkt användbar malm och slig jämte malmernas värde visas av sammanställningen nedan.

	Direkt användbar malm		Slig		Summa användbar malm	
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
Guldalm	118 278	¹⁾ 15 100 000	124 002	¹⁾ 9 400 000	242 280	24 500 000
Silver- och blymalm	500	10 000	13 695	2 474 925	14 195	2 484 925
Kopparmalm	146	3 000	16 288	²⁾ 2 615 820	16 434	2 618 820
Manganmalm	2 856	67 800	3 229	139 609	6 085	207 409
Zinkmalm	—	—	63 826	3 057 456	63 826	3 057 456
Volframalm	—	—	178	569 000	178	569 000
Svavelkis	74 332	891 984	117 405	1 828 828	191 737	2 720 812
Grafitmalm	549	21 960	—	—	549	21 960

En i likhet med föregående år gjord reduktion av de ofta mycket olikvärdiga malmerna till innehållen ren metall har givit till resultat nedanstående kvantiteter.

	Guld kg	Silver kg	Koppar ton	Mangan ton	Volfram ton	Zink ton	Bly ton	Svavel ton	Grafit ton
I direkt användbar malm	3 998	10 212	2 362	857	—	—	—	28 395	165
» slig	2 725	24 713	7 248	941	120	34 021	8 668	58 947	—
Summa 1939	6 723	34 925	9 610	1 798	120	34 021	8 668	87 342	165
» 1938	7 282	34 956	9 289	2 165	108	34 570	8 620	84 345	48

¹⁾ Framkalkylerat värde. För år 1938 ändras motsvarande värdesiffror till resp. 16 850 000 (malm) och 7 850 000 (slig). — ²⁾ Delvis framkalkylerat värde.

I denna tablå har av svavel endast medräknats det, som ingår i såsom svavelkis redovisade malmer. I övriga malmer redovisas ett svavelinnehåll av 59 746 ton. Vidare tillkomma 354 ton järn i manganmalmssligen från Långban. Framför allt må dock erinras om att jämte de malmer, vilka här betecknats såsom manganmalmer (med tillsammans 1 798 ton ren mangan), flerstädes i mellansvenska bergslagen brytas järnmalmer med stundom mycket betydande manganhalt. Produktionen av dylika malmer uppgick under 1939 enligt tab. 1 och 2, i vilka manganhalterna för malmer och sliger med en uppgiven halt av i regel minst 3 % redovisats, till 459 403 ton direkt användbar malm och 44 842 ton slig, tillsammans innehållande 20 938 ton ren mangan. Sammanlagt skulle alltså under redogörelseåret ha producerats åtminstone 22 736 ton mangan i olika slags malmer mot 17 949 ton år 1938.

Viktigast som exportvara av hithörande malmer är zinkmalm, varav under år 1939 utfördes 56 999 ton med ett värde av 3 345 223 kr. mot 67 574 ton året förut. Utförseln av silver- och blymalm uppgick till 11 854 ton med värdet 1 862 300 kronor mot 14 837 ton år 1938.

Andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter.

De i följande sammanställning upptagna totalkvantiteterna ädlare metaller utgöra rikets årsproduktion oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial, medan i tabellavdelningens tab. 5 endast redovisas produkter, framställda vid de i denna berättelse under rubriken andra metallframställningsverk o. d. inräknade företagen.

Tillverkningen av andra metaller än järn m. m. åren 1935—1939.

Å r	Guld (ur malmer)	Silver		Platina (ur skrot)	Raffinadkoppar	
		Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot		Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot
		K i l o g r a m			T o n	
1935	6 808·45	18 946	5	1	8 816	389
1936	5 102·18	18 302	4	1	10 244	697
1937	4 906·37	17 131	—	2	10 100	1 007
1938	6 158·33	20 013	—	—	11 284	616
1939	6 092·78	20 488	—	—	11 838	762

Å r	Aluminium		Frisk- och raffinadbly (ur skrot)	Handels- och finzink (ur skrot)	Tenn (ur skrot)	Svavel
	Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot				
	T o n					
1935	1 835	18	5	307	23	11 687
1936	1 819	17	5	380	26	19 616
1937	2 284	453	7	138	23	18 432
1938	2 418	526	5	187	17	17 793
1939	2 788	822	4	141	5	20 572

Den framställda guldquantiteten var något lägre än det närmast föregående årets rekordsiffra. Anmärkas bör, att endast den guldquantitet, som under året slutraffinerats, medtages i statistiken för respektive år. Silverproduktionen var den största, som uppnåts. Kopparproduktionen ur malmer var 3·8 % högre än 1938 års tidigare toppsiffra. Aluminiumframställningen ur utländsk aluminiumoxid, som började hösten 1934, har varit tämligen konstant de fem senaste åren. I samband med denna produktion har de tre senaste åren aluminium även utvunnits ur skrot. Någon framställning av bly och zink ur inhemska malmer har under de senaste åren ej ägt rum.

Vid anläggningar, inordnade i bergsberättelsens grupp andra metallframställningsverk o. d., framställdes 1939 förutom i sammanställningen redovisade produkter bl. a. vissa närstående tillverkningar, nämligen 124 ton kopparskärsten, 3 463 ton cementkoppar, 171 ton råkoppar samt 8 795 ton bessemkoppar (samtliga halvprodukter) och vidare 7·5 ton pulveriserad brunsten.

Stenkol, eldfast lera och klinkerlera.

Stenkolsproduktionen uppnådde under 1939 en kvantitet av 443 695 ton, vilket innebär ökning på 2·9 % i förhållande till 1938. Produktionen utgör som bekant endast en ringa del av landets totala stenkolskonsumtion.

Produktionen av eldfast lera, som efter 1933 oavbrutet stigit, låg 17·4 % högre än 1938 års siffra. För klinkerlera steg produktionssiffran med 9·8 %.

Produktionen av stenkol och leror åren 1935—1939 i ton.

Å r	Stenkol	Därav stenkol			Eldfast lera	Klinkerlera
	Totala kvantiteten	N:o 1	N:o 2	N:o 3		
1935.....	423 502	217 155	133 886	72 461	66 440	21 388
1936.....	455 846	231 110	131 968	92 768	88 345	35 725
1937.....	460 465	249 712	119 660	91 093	99 827	49 235
1938.....	431 030	239 625	95 074	96 331	118 409	35 902
1939.....	443 695	242 733	94 683	106 279	138 953	39 415

Stenkolsproduktionen redovisas ovan fördelad på tre olika kvaliteter: n:o 1 med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, n:o 2 med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % och n:o 3 med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Genomsnittliga brytningen under jord av berg, stenkol och lera per arbetare vid den starkt rationaliserade driften utgjorde 1939 enligt sammanställningen nedan 1 029 ton mot 965 ton 1938 och 971 ton 1937.

År	Brytningsmängd berg, stenkol och lera under jord Ton	Antal arbetare under jord	Ton per arbetare
1938	686 198	711	965
1939	724 273	704	1 029

Den totala brytningsmängden är likväl större än vad ovanstående siffror utvisa, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer brytas men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

Oarbetad sten och stenarbeten.

Stenindustriens totala produktvärde, som under de senaste åren visat oavbruten ökning och år 1938 steg med 8 %, steg under år 1939 med ytterligare 4 %. Däremot minskades arbetarantalet med 2·4 % och antalet arbetstimmar med 3·9 %. Gatstensproduktionen sjönk från 390 181 till 351 099 ton eller med 10 %. Minskningen kom uteslutande på tillverkningen av storgatsten, som minskades med nära 50 %, under det att smågatstensproduktionen steg med 6·4 %. Exporten av gatsten uppgick till endast 43 966 ton mot 117 071 ton år 1938 och 273 863 ton år 1937. Kantstensproduktionen minskade under året med nära en fjärdedel. Tillverkningen av byggnadssten steg från 15 272 till 35 184 ton; en stor del av den redovisade produktionen bestod dock av bombvalvsten och annan i ringa grad bearbetad sten. Makadamtillverkningen steg med inemot 13 %. Brytningen av blocksten av vanliga (röda och grå) graniter steg med 11 %, medan brytningssiffran för svarta och gröna graniter minskade med nära en tredjedel (1938 års kvantitetssiffra har ändrats till 61 670 ton). Totala blockstensexporten sjönk från 88 807 ton år 1938 till 58 591 ton år 1939. Värdesiffran för arbeten av kalksten och dolomit låg 22 % högre än 1938 och värdet av marmorarbeten nära 20 % över 1938 års värdesiffra. Avsaluproduktionen av omalen fältspat minskade med 12 % (9 % år 1938), medan kvartsproduktionen höll sig i det närmaste oförändrad.

Vid kalkbruken hava under år 1939, vad den osläckta kalken beträffar, produktionssiffrorna överträffat 1938 års siffror med 5 % genom en ökning från 6 221 909 till 6 397 678 hl; ökningen faller i huvudsak på kontinuerligt bränd kalk. Under året levererad jordbrukskalk har redovisats med 243 535 ton jämte 4 898 ton mjölkalk och 68 642 ton kalkstensmjöl; motsvarande siffror år 1938 voro resp. 251 860, 4 722 och 67 965 ton. För periodisk bränning användes under redogörelseåret 567 fältugnar, kalkfyrar och jordugnar samt för kontinuerlig bränning 80 schaktugnar och 4 ringugnar jämte 2 roterande brännugnar och 8 dolomitugnar. Uppgifterna om ugnarna avse liksom produktionsuppgifterna ovan framställningen vid de egentliga kalkbruken. För industriens eget behov brännes kalk vid en del sulfatmasse- och karbidfabriker samt sockerbruk. Produktionssiffrorna från dessa — 2 323 000 hl mot 2 545 000 hl år 1938 — ha i not 3 till tab. 7 skilts ut ur totalkvantiteten. Vid sulfatmasse- och karbidfabrikerna redovisades 28 schaktugnar och 5 ringugnar, vid sockerbruken 22 schaktugnar.

Den på Kinnekulle bedrivna försöksverksamheten för utvinning av olja ur alunskiffer har under 1939 lämnat 174 ton råolja.

Till den årliga bergverksstatistiken insamlas alltjämt uppgifter rörande den totala brytningskvantiteten av vissa bergarter, men dessa data publiceras fr. o. m. 1928 års berättelse icke i tabellbilagan. För redogörelseåret äro dessa totala brytningsmängder följande: alunskiffer 311 772 ton (därav 305 527 ton till bränsle), sandsten 24 315 ton, lerskiffer 328 440 ton, flinta 6 870 ton, kalksten 3 625 788 ton (därav 31 887 ton kalkmargel, använd för cementfabrikation), kvartsit 218 598 ton, krita 28 690 ton samt kiselgur 9 398 kubikmeter.

Stenbrottens och stenhuggeriernas avsaluproduktion länsvis framgår av tabellen å sid. 27.

Stenbrottens och stenhuggeriernas avsaluproduktion länsvis år 1939.

L ä n	Granit och gnejs			Svarta och gröna graniter		Täljsten	Skiffer
	Blocksten o. krossad sten	Gatsten	Andra arbeten	Block- sten	Arbetad sten	Arbetad sten, alla slag	
	Ton	Kronor		Ton	Kronor		
Stockholms stad	12 100	—	48 697	—	24 180	—	—
Stockholms län	47 532	296	521 370	—	10 840	—	—
Uppsala län	—	18 835	29 138	—	—	—	—
Södermanlands län	—	—	70 475	—	940	—	1 610
Östergötlands län	3 589	17 124	153 779	—	14 540	—	—
Jönköpings län	11 809	11 968	170 863	3 583	213 987	—	—
Kronobergs län	—	6 150	218 405	8 963	540 505	—	—
Kalmar län	2 490	250 130	766 513	250	1 904 452	—	—
Blekinge län	10 994	835 693	361 582	8 475	417 073	—	—
Kristianstads län	118 076	103 144	270 640	19 683	248 814	—	—
Malmöhus län	435 646	—	387 242	—	85 024	—	5 648
Hallands län	36 906	164 975	366 188	—	4 770	—	—
Göteborgs och Bohus län ..	166 525	5 380 585	2 313 553	550	217 970	—	—
Älvsborgs län	51 159	39 450	249 896	—	143 590	—	3 100
Skaraborgs län	1 547	21 724	253 345	20	30 435	—	13 464
Värmlands län	12 100	41 720	204 445	—	7 447	—	5 800
Örebro län	—	710	73 094	—	8 685	—	279 500
Västmanlands län	550	5 900	65 915	—	—	—	7 575
Kopparbergs län	9 430	6 170	115 479	—	1 315	—	—
Gävleborgs län	—	4 340	96 067	—	—	—	—
Västernorrlands län	8 000	11 330	45 580	—	—	—	—
Jämtlands län	8 743	—	27 100	—	—	650 923	—
Västerbottens län	—	—	10 987	—	—	—	—
Norrbottnens län	4 853	3 574	20 853	—	—	—	—
Hela riket 1939	942 049	6 923 818	6 841 206	41 524	3 874 567	650 923	316 697
» » 1938	846 755	7 627 445	6 549 330	61 670	3 579 048	687 956	285 591

L ä n	Sandsten, kvart- sit och flinta		Kalksten, dolomit och marmor				Fält- spat	Kvarts
	Rästen, krossad o. malen sten	Arbetad sten, alla slag	Rästen o. krossad sten	Kalk- stens- mjöl	Arbeten av		Omalen	Ton
					Kalksten och dolomit	Marmor		
Stockholms stad	—	—	—	—	164 404	523 938	—	—
Stockholms län	—	—	—	—	12 418	403 939	9 915	3 338
Uppsala län	—	—	—	—	1 600	3 500	—	—
Södermanlands län	—	—	7 238	—	4 670	2 523 310	—	123
Östergötlands län	16 505	18 835	5 534	—	228 182	958 693	207	365
Jönköpings län	—	—	—	—	5 337	40 025	—	—
Kronobergs län	—	—	—	—	—	72 250	—	—
Kalmar län	882	—	4 691	—	328 476	4 000	—	—
Gotlands län	42	133 440	673 660	13 949	29 960	135 000	—	—
Blekinge län	—	—	—	1 690	—	—	153	180
Kristianstads län	7 123	800	557	42 492	87 445	30 825	—	—
Malmöhus län	206 132	29 800	38 776	28 889	220 667	723 040	—	—
Hallands län	—	—	—	—	890	13 300	—	—
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	743 462	3 948	15 378
Älvsborgs län	11 136	—	372	104	800	72 004	585	35 510
Skaraborgs län	661	20 691	11 678	—	425 477	25 793	—	—
Värmlands län	200	—	11 558	—	400	47 000	—	—
Örebro län	1 940	—	52 145	1 930	657 873	708 159	35	5 491
Västmanlands län	—	—	4 098	—	—	207 198	13 529	3 029
Kopparbergs län	252	20 235	27 359	4 963	3 050	20 000	—	9 532
Gävleborgs län	—	4 900	5 923	—	605	47 147	415	40
Västernorrlands län	—	—	—	—	1 940	10 782	—	—
Jämtlands län	—	—	8 660	50	640 000	—	—	—
Västerbottens län	—	—	—	—	—	10 500	—	—
Norrbottnens län	—	—	—	—	—	—	966	4 444
Hela riket 1939	244 873	228 701	852 249	94 067	2 814 194	7 323 865	29 753	77 430
» » 1938	226 561	267 882	851 407	91 191	2 302 207	6 143 280	33 890	77 296

B) Råmaterial och bränsle samt drivkraft.

Råmaterial och bränsle.

I tabellen å sid. 30 ha sammanställts uppgifter angående åtgången av vissa råmaterial inom järn- och metalltillverkningens olika huvudgrenar 1939, och äro här under rubrikerna tackjärn (elektrotackjärn i annan ugn) och götmetall även inräknade smärre kvantiteter råmaterial, vilka konsumerats för tillverkningen av dylika produkter vid några anläggningar, som ej äro hänförliga till bergverk.

Förbrukningen av råmaterial har kvantitativt, såsom naturligt är, i stort sett följt de inträdda förändringarna i produktionens storlek. Sälunda har, vad först tackjärnstillverkningen beträffar, totalförbrukningen av råvaror minskats i ungefär samma grad som produktionen av tackjärn. Minskningen faller på styckemalm, slig och briketter, medan sinterförbrukningen visar oförändrad kvantitetssiffra. Fördelningen av viktigare råmaterial på olika slag av tackjärnsframställning framgår av nedanstående tablå (kvantiteter i ton).

	Elektro- tackjärn	Koks- tackjärn	Annat tackjärn
Styckemalm.....	41 446	30 071	79 231
Slig	5 209	2 744	31 354
Briketter.....	—	—	7 111
Sinter	90 322	377 400	388 145
Manganmalm: inhemsk	513	—	693
utländsk	70	—	269
Mylybdenmalm	7	—	—
Volframmalm	31	—	—
Annan malm (apatitslig)	136	—	—

Ovan upptagna förbrukningssiffror för elektrotackjärn avse endast i elektrisk masugn framställt tackjärn. För tillverkning av tackjärn i annan elektrisk ugn förbrukades bl. a. 64 ton utländskt kokstäckjärn, 2 393 ton gjutjärnsskrot samt 1 636 ton eget och 165 ton inköpt ordinärt smidesskrot. För samma tillverkning användes även redovisade 4 ton andra ferrolegeringar, vilka utgjordes av fosforjärn. Av den för tackjärnstillverkningen redovisade slaggkvantiteten voro 1 162 ton manganslagg, som använts i elektromasugn. I den för tillverkning av annat tackjärn redovisade kvantiteten inhemsk manganmalm ingår slig med 26 ton.

Vid ferrolegeringsverken ökades förbrukningen av manganmalm, medan övriga malmer minskades. I de redovisade malmkvantiteterna ingår slig med 754 ton i krommalm, 392 ton i inhemsk manganmalm och 389 ton i molybdenmalm. Redovisade 235 ton andra malmer utgjordes av 118 ton vanadinmalm, 97 ton bauxit, 12 ton columbiummalm och 8 ton titanmalm. Ej specificerade 16 ton ferrolegeringar voro kiselkalcium. Utöver i tabellen upptagna råmaterial ha redovisats 79 ton aluminium och 5 ton kaliumperklorat.

Den ökade götmetallproduktionen medförde en procentuellt ungefär lika stor ökning av tackjärnsförbrukningen; ökningen faller i huvudsak på träkols-tackjärn. Även järnsvampförbrukningen steg och uppgick år 1939 till 14 612 svensk och 100 ton utländsk järnsvamp jämte 977 ton s. k. järnsvamppluns. Den totala förbrukningen av smidesskrot ökades, men avsevärda förskjutningar inträdde i förbrukningens sammansättning. Sälunda redovisas betydligt lägre siffror än året förut för kvalitetsskrot och inhemskt ordinärt skrot, medan ökning föreligger beträffande eget skrot och framför allt importerat skrot. Förbrukningen av ferrolegeringar ökades. De 445 ton legeringar, som i tabellen ej specificerats, utgjorde: 4 ton columbiumjärn, 44 ton fosforjärn, 6 ton kalciummolybden, 8 ton kiselaluminiumjärn, 13 ton kiselaluminiummanganjärn, 33 ton kiselkalcium, 25 ton kiselkromjärn, 32 ton kiselpegeljärn, 1 ton kisel-

zirkon, 9 ton koboltjärn, 175 ton molybdenjärn, 7 ton svaveljärn, 24 ton titanjärn och 64 ton vanadinjärn. Förutom i tabellen upptagna råmaterial har för göttillverkningen redovisats förbrukning av bl. a. 110 ton aluminium, 101 ton bessemerugnsbottnar, 55 ton kobolt, 2 ton kalciummolybdat, 2 ton koppar, 1 753 ton nickel, 163 ton vanadintackjärn samt 19 ton kopparskrot. Vid ett järnverk har redovisats såsom mellanprodukt vid elektroståltillverkningen 74 645 ton bessemermetall, insatt flytande i ugnarna, vid ett annat 6 363 ton stål i flytande tillstånd överfört från ljusbågeugn till induktionsugn.

Tackjärnsförbrukningen för framställning av vällmetall har ökat i samband med den ökade produktionen. — Förbrukningssiffrorna för övriga verkstadsprodukter avse i huvudsak råmaterial för framställning av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål. För denna tillverkning redovisade 13 ton andra ferrolegeringar utgjordes av 12 ton fosforjärn och 1 ton kiselkalcium. — Järnverkens förbrukning av tackjärn och skrot för framställning av vanligt tackjärnsgjutgods är icke här medräknad, enär denna förbrukning redovisas i den allmänna industriberättelsen.

Metallframställningsverkens totala malmförbrukning har minskats från 414 420 ton år 1938 till 373 102 ton år 1939. Sistnämnda kvantitet utgjordes av: 112 895 ton guldmalm och 128 585 ton guldmalmsslig (även hållande silver, koppar, arsenik m. m.), 4 186 ton inhemsk och 465 ton utländsk kopparmalmsslig, 3 659 ton aluminiumoxid, 512 ton utländsk svavelkis, 147 ton kryolit, 44 468 ton importerade kisbränder samt 1 744 ton kisbränder ur inhemsk och 76 741 ton ur utländsk svavelkis. Utöver tabellens siffror ha metallframställningsverken redovisat förbrukning av 752 ton koppar, 400 ton kopparskrot, 675 ton aluminiumskrot, 18 259 ton salt och 288 ton soda.

Vid samtliga bergverk redovisades följande förbrukning av smörjmedel: maskin- och cylinderoiljor 2 076 339 kg, smörjmedel för förbränningsmotorer, ång- och vattenturbiner samt kompressorer 275 955 kg, konsistensfett (inkl. kullagerfett) 388 631 kg samt övriga slag 423 884 kg. Förbrukningen av flotationsoljor redovisades med 402 593 kg, av transformatorolja med 122 154 kg samt av hårdningsoljor med 261 748 kg.

En allmän översikt över bergverkens förbrukning av bränsle 1939 lämnar tabellen å sid. 31, medan den första tabellen å sid. 32, över träkolförbrukningen, är byggd på särskilda, specificerade uppgifter angående konsumtionen av träkol vid tillverkning av järn- och stålvaror, sedan 1936 angivna i vagnskuberat mått före intagning i kolhus. Att kvantitetssiffrorna i de båda tabellerna ej överensstämmer, beror dels på olika beräkningssätt från uppgiftslämnarnas sida (t. ex. med resp. utan avstybbning), dels på att i sistnämnda tabell äro inräknade vissa kvantiteter träkol, förbrukade för tillverkning av bergverksprodukter vid några företag, som ej hänföras till bergverk, vilka kvantiteter jämte andra bränslemedel, som åtgått för dylik tillverkning vid anläggningar av denna kategori, även äro redovisade under rubrikerna tackjärn (elektrotackjärn i annan ugn) och götmetall i tabellen å sid. 31 (jämför vad å sid. 28 sagts angående råmaterial). I tabellen nederst å sid. 32 lämnas nu den under arbete varande industriberättelsen uppgifter — delvis preliminära — länsvis för redovisad produktion av träkol. Några uppgifter om den mest betydande träkolstillverkningen, milkolningen i skogarna, insamlas ej, enär ifrågasvarande kolning är att anse såsom hörande till skogsbruket. Att märka är, att de redovisade värdena för tillverkade resp. förbrukade träkol gälla tillverknings- resp. förbrukningsplatsen, varför i de sistberörda värdena ingå frakt och inköpskostnader m. m.

Siffrorna i tabellen å sid. 31 angående bränslekonsumtionen inom vissa särskilda grenar av järnindustrien samt vid brikett- och sinterframställningen äro också närmast baserade på avgivna specialuppgifter.

Bland de för brikettering och sintring upptagna bränslemedlen ingår även det bränsle, som åtgått vid tillverkning av briketter och sinter av purple-ore.

Förbrukning av vissa råmaterial m. m. vid järnverk samt andra metallframställningsverk o. d. år 1939. Ton.

Förbrukade varuslag	Förbrukning för framställning av						
	tack-järn	ferro-legeringar	väll-metall	göt-metall	övriga järn-verks-pro-dukter	andra metaller o. d.	Summa
Järnmalm	150 748	56	—	31 258	—	—	182 062
Järnmalmsslig	39 807	750	—	1 116	—	¹⁾ 26 677	67 850
Briketter (av slig)	7 111	—	—	313	—	—	7 424
Sinter (av slig)	855 937	—	—	555	—	¹⁾ 3 050	859 542
Andra malmer (inkl. slig):							
krommalm	—	40 761	—	781	—	—	41 542
manganmalm: inhemsk	1 206	3 089	—	45	—	8	4 348
utländsk	339	17 005	—	—	—	—	17 344
molybdenmalm	7	516	—	—	—	—	523
volframalm	31	2 245	—	38	—	—	2 314
andra malmer o. d.	136	235	—	3	—	373 102	373 476
Tackjärn: träkols-	51	—	31 986	243 638	—	—	275 675
därav elektro-	51	—	423	60 704	—	—	61 178
koks-	64	—	—	246 783	—	—	246 847
därav utländskt	64	—	—	46 337	—	—	46 401
Gjutjärnsskrot	3 160	—	—	29 886	—	—	33 046
Smidesskrot:							
eget	1 651	125	149	350 450	82	—	352 457
köpt: kvalitets-	—	100	—	36 957	2 056	—	39 113
ordinärt	165	9 472	—	310 048	—	2 707	322 392
därav direkt import	—	—	—	153 488	—	230	153 718
Ferrolegeringar:							
kiseljärn, högst 15 % kisel	—	—	—	121	—	—	121
" , över 15 % "	24	280	—	3 765	7	—	4 076
kisel-manganjärn	—	334	—	1 526	—	—	1 860
kromjärn, högst 1 % kol	—	—	—	4 605	—	—	4 605
" , över 1 % "	5	97	—	1 931	—	—	2 033
mangan- och spegeljärn	172	14	—	7 706	3	—	7 895
volframjärn	—	—	—	543	—	—	543
andra ferrolegeringar	4	16	—	445	13	—	478
Slagg	8 112	6 023	—	678	—	—	14 813
Kalksten	97 831	1 002	—	21 490	204	¹⁾ 2 439	122 966
Kalk, bränd	15	17 609	—	40 372	26	—	58 022
Dolomit: rå	664	—	—	15 165	—	—	15 829
bränd	78	—	—	12 678	10	—	12 766
Kvarts	544	43 590	58	31 071	3 702	20 791	99 756
Sandsten	—	—	63	10 536	2 209	—	12 808
Flusspat	10	37	—	2 705	36	—	2 788
Kvarts-, kvartsit- o. silikategel	53	146	9	7 861	359	—	8 428
Magnesittegél	154	263	—	1 484	67	—	1 968
Krommagnesittegél	—	—	—	1 075	7	—	1 082
Chamottetegel	2 709	192	15	9 863	3 964	¹⁾ 3 311	20 054
Sintermagnesit och magnesitmjöl	21	21	—	566	31	—	639
Eldfast lera	218	36	1	5 487	224	—	5 966
Kolektroder	247	1 825	—	90	—	²⁾ 44	2 206
Grafit elektroder	7	232	—	715	—	¹⁾ 3	957
Elektrodmassa	455	1 263	—	702	—	1 234	3 654

¹⁾ För järnsvampframställning. — ²⁾ Därav 10 ton för järnsvampframställning.

Bränslekonsumtionen vid bergverken år 1939.

	Stenkol (inkl. stybb och briketter)	Koks	Koks- stybb	Torr- bränsle	Träkol	Träkols- stybb
	T o n			Hektoliter		
Järngruvor	10 437	2 948	48 672	—	13 095	649 652
därav vid brikettering och sintring..	8 150	74	48 672	—	100	649 652
Andra malmgruvor	495	1 139	—	—	1 441	—
Järnverk	492 847	251 030	36 608	564	18 841 933	63 978
vid framställning av:						
tackjärn	423	203 339	4 287	—	17 154 388	9 150
därav: elektrotackjärn i masugn	—	4 118	3 984	—	1 755 814	3 650
» i annan ugn	—	15	231	—	—	—
kokstackjärn	—	199 156	27	—	17 289	—
annat tackjärn	423	50	45	—	15 381 280	5 500
ferrolegeringar	132	5 517	23 133	—	480 143	—
järnsvamp	7 386	—	9 000	—	46 900	—
smältstycken och råskenor	1 890	—	—	—	870 371	—
götmetall	173 331	6 069	515	564	144 933	13 795
smitt och pressat samt varmvalsat						
järn och stål	285 601	21 519	—	—	40 936	5 638
Andra metallframställningsverk o. d...	46 764	34 736	—	—	4 546	—
Stenkolsgruvor	2 761	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	69 925	13 572	—	6	3 161	—
Summa 1939	623 229	303 425	85 280	570	18 864 176	713 630
» 1938	569 429	302 048	84 150	499	20 633 963	760 599

	Ved i större stycken (kastved)	Annat trä- bränsle	Flytande bränsle	Gas- formiga bränslen	Alun- skiffer	Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹⁾
	Kubikmeter		Ton	1 000 m ³	Ton	Ton
Järngruvor	15 660	10 010	1 131	12 954	—	83 560
därav vid brikettering och sintring..	24	4 013	142	12 954	—	73 330
Andra malmgruvor	8 517	2 106	367	—	—	3 920
Järnverk	128 214	398 809	9 261	610 621	—	1 281 973
vid framställning av:						
tackjärn	376	—	7	218 260	—	543 024
därav: elektrotackjärn i masugn	45	—	—	—	—	38 426
» i annan ugn	—	—	—	—	—	258
kokstackjärn	7	—	1	217 735	—	242 098
annat tackjärn	324	—	6	525	—	262 242
ferrolegeringar	707	143	302	—	—	38 963
järnsvamp	—	—	1	—	—	17 634
smältstycken och råskenor	580	122	—	—	—	16 796
götmetall	103 950	214 552	1 951	56 731	—	231 646
smitt och pressat samt varmvalsat						
järn och stål	14 274	40 864	3 124	237 110	—	355 357
Andra metallframställningsverk o. d...	357	—	2 582	—	—	87 249
Stenkolsgruvor	—	—	24	—	—	2 798
Stenindustriella anläggningar	127 682	25 179	2 455	—	267 716	165 558
Summa 1939	280 430	436 104 ²⁾	15 820 ³⁾	623 575	267 716	1 625 058
» 1938	158 376	372 469	13 740	608 985	266 183	1 565 514

¹⁾ De använda reduktionstalen äro för: koks och koksstybb 1·05; torrbränsle 0·5; träkol och träkolsstybb 0·017; ved i större stycken 0·17; annat träbränsle 0·09; flytande bränsle: bensin och lättbentyl 1·6, motor- och pannbrännolja samt fotogen 1·5; gasformiga bränslen: masugns gas 0·15, lysgas 0·72, koksugns gas 0·7; alunskiffer 0·2. — ²⁾ Därav 13 259 ton motor- och pannbrännolja, 470 ton fotogen samt 1 783 ton bensin och 308 ton lättbentyl. — ³⁾ I siffran 623 575 ingår masugns gas med 618 786, lysgas med 282 och koksugns gas med 4 507.

Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1939.

L ä n	Träkol av skogs- och stubbved	Träkol av sågverksribb	Summa	Värde i kronor	Medel- värde per hl i kronor
	H e k t o l i t e r				
Stockholms län	229 345	688 040	917 385	1 165 079	1·27
Uppsala län	96 303	—	96 303	123 173	1·28
Södermanlands län	13 423	51 350	64 773	57 267	0·88
Östergötlands län	126 986	240 323	367 309	548 860	1·49
Kronobergs län	—	326	326	505	1·55
Blekinge län	—	12 426	12 426	11 200	0·90
Malmöhus län	8	—	8	10	1·25
Älvsborgs län	385	64 583	64 968	71 531	1·10
Värmlands län	1 635 142	574 721	2 209 863	2 908 371	1·32
Örebro län	2 016 679	1 936 872	3 953 551	4 863 232	1·23
Västmanlands län	3 996 238	845 495	4 841 733	5 812 432	1·20
Kopparbergs län	1 699 528	194 707	1 894 235	2 265 986	1·20
Gävleborgs län	4 039 750	43 150	4 082 900	4 656 065	1·14
Västernorrlands län	99 075	91 820	190 895	238 619	1·25
Norrbottnens län	97 732	97 733	195 465	234 557	1·20
Hela riket	14 050 594	4 841 546	18 892 140	—	—
Värde i kronor	17 287 867	5 669 020	—	22 956 887	—
Medelvärde per hl i kronor	1·23	1·17	—	—	1·22

Tillverkningen av ugnskolade skogskol samt träkol av sågverksribb år 1939.

L ä n	Ugnskolade träkol av skogs- och stubbved	Träkol av sågverksribb		Summa	Värde i kronor	Medel- värde för denna produk- tion per hl i kronor
		Milkolade	Ugnskolade			
	H e k t o l i t e r					
Stockholms län	—	113 208	10 000	123 208	107 278	0·87
Uppsala län	—	4 080	—	4 080	5 349	1·31
Södermanlands län	1 967	72 656	200 734	275 357	240 125	0·87
Östergötlands län	—	285 773	200	285 973	276 358	0·97
Jönköpings län	—	200 543	—	200 543	197 290	0·98
Kronobergs län	—	134 326	—	134 326	125 279	0·93
Kalmar län	—	402 039	74 270	476 309	433 261	0·91
Blekinge län	—	5 832	—	5 832	6 852	1·17
Kristianstads län	139 000	7 185	31 000	177 185	417 970	2·36
Malmöhus län	—	980	—	980	980	1·00
Älvsborgs län	—	10 610	—	10 610	11 408	1·08
Skaraborgs län	4 150	15 361	25 900	45 411	42 506	0·94
Värmlands län	—	82 141	—	82 141	82 596	1·01
Örebro län	—	166 254	408	166 662	158 502	0·95
Västmanlands län	—	81 346	130 969	212 315	185 400	0·87
Kopparbergs län	461 782	369 021	641 280	1 472 083	1 334 746	0·91
Gävleborgs län	905 204	190 449	90 036	1 185 689	1 093 098	0·92
Västernorrlands län	—	13 240	1 461	14 701	13 253	0·90
Jämtlands län	6 000	114 028	—	120 028	120 732	1·01
Västerbottens län	—	42 296	—	42 296	45 221	1·07
Norrbottnens län	—	94 466	—	94 466	95 767	1·01
Hela riket	1 518 103	2 405 834	1 206 258	5 130 195	—	—
Värde i kronor	1 690 075	2 305 943	997 953	—	4 993 971	—
Medelvärde per hl i kronor	1·11	0·96	0·83	—	—	0·97

Medelinköpspriset för förbrukade träkol utgjorde, som synes, 122 öre per hl, vilket innebär minskning med 17 öre per hl sedan 1938.

I likhet med föregående år ha vissa beräkningar gjorts i syfte att erhålla ett enhetligt mått på bergverkens totala konsumtion av bränslemedel. Resultatet av dessa beräkningar framgår av sista kolumnen i tabellen å sid. 31. Redogörelseårets totala bränsleförbrukning skulle i enlighet härmed motsvara omkring 1 625 000 ton stenkol, d. v. s. representera ett värmevärde av c:a 10 900 miljarder kalorier, vilket innebär en ökning på omkring 3 % mot en minskning på 4 % föregående år. Givetvis kan ej vid detta slags beräkningar hänsyn tagas till det ganska växlande värmevärdet hos olika kvaliteter av ett och samma bränsleslag. Den erhållna totalsiffran kan regelbundet anses något för hög, enär de redovisade stenkolen vid här gjord beräkning genomgående anses betyda prima engelska kol, medan i verkligheten inom flera produktionsgrenar stenkol med betydligt lägre värmevärde förbrukas, såsom vid stenkolsbrytningen och järnsvampsframställningen, där nästan uteslutande svenska kol användas.

Av de olika industrigrupperna visa endast stenkolsgruvor minskad bränslekonsumtion, medan samtliga övriga grupper redovisa större eller mindre ökning. Järnverken ökade under året sin bränsleförbrukning med 3·7 % och hade 1939 liksom de båda närmast föregående åren en andel av 79 % av den totala bränsleförbrukningen. Vid framställningen av tackjärn minskades bränsleförbrukningen liksom produktionen, medan förbrukningen steg vid övriga grenar, särskilt vid tillverkningen av väll- och götmetall. Den för järngruvorna redovisade bränsleåtgången, som under 1939 ökat med 0·8 % jämfört med året förut, användes till största delen vid sintringsverken (inkl. brikettering och sintring av purple-ore). Vid stenindustriella anläggningar har bränslekonsumtionen ökat med över 5 %. Bränslekonsumtionen vid metallframställningsverken var 6·7 % högre än 1938. Som synes av tabellen, har konsumtionen av flertalet slag av bränslen ökat under året. Viktigaste undantaget är träkol, av vilket masugnarna ha stor konsumtionsminskning, samt träkolsstybb, varav sintringsverken äro de största förbrukarna. Ökningen i stenkolsförbrukningen faller i huvudsak på järnverken, där särskilt valsverken och stålugnarna redovisa ökad konsumtion. Koksförbrukningen har minskat vid koksmasugnarna men ökat vid övriga tillverkningsgrenar. Förbrukningen av ved och annat träbränsle redovisas avsevärt högre än 1938.

De vid tillverkning av träkols-koks-tackjärn förbrukade råvarorna och bränslemedlen äro i tabellerna å sid. 30 och 31 inräknade under rubrikerna elektrotackjärn i masugn och annat tackjärn. En närmare redogörelse för åtgången av bränsle- och reduktionsmedel vid olika slag av tackjärnsframställning följer här nedan.

	Kvantitetsgrund och bränsleslag	Total- förbrukning	Medelförbrukning per ton tillverkat tackjärn
Elektrotackjärn i masugn: med enbart träkol ..	hl träkol	1 364 934	28·0 hl
" " koksstybb	ton koksstybb	3 984	0·27 ton
" träkol-koks	hl träkol	390 880	
	ton koks	4 038	
Elektrotackjärn i annan ugn	" "	15	
	" koksstybb	231	
Kokstäckjärn i vanlig masugn	" koks	199 156	0·79 ton
Träkolstäckjärn i vanlig masugn	hl träkol	15 381 280	50·7 hl

Siffran för medelförbrukningen av träkol vid framställning av vanligt bläster-tackjärn har sjunkit från 51·5 till 50·7 hl per ton år 1939; siffran för medelförbrukningen vid framställning av elektrotackjärn har stigit från 27·8 till 28·0

hl per ton. Medelförbrukningen av koks vid framställning av kokstackjärn i vanlig masugn var 0.79 ton per ton tackjärn mot 0.82 år 1938.

I tablan nedan meddelas en sammanställning över bergverkens konsumtion (i 1 000 kWh) av elektrisk energi för elektrotermiska ändamål åren 1938 och 1939 med fördelning på fem huvudrubriker.

	1938	1939
Tackjärnsmältning i elektrisk masugn	162 555	205 173
” ” annan elektrisk ugn	3 715	5 596
Smältning av ferrolegeringar	431 685	430 903
Stålsmältning	186 017	228 313
Elektrolys eller smältning av metaller	46 881	46 671
Summa	830 853	916 656

Totalsiffran steg under 1939 med 10.3 % jämfört med 1938 års toppsiffra. Ökningen i förbrukningen fördelar sig ganska jämnt på tackjärnsmältning (44.5 milj. kWh) samt stålsmältning (42.3 milj. kWh). Av hela förbrukningen kom omkring 47 % (52 % år 1938) på ferrolegeringsframställning, 25 % (22 % år 1938) på stålsmältning, 23 % (20 % år 1938) på tackjärnsmältning samt 5 % (6 % år 1938) på smältning eller elektrolys av metaller.

Drivkraft.

En översikt över den under 1939 vid bergverken använda drivkraften meddelas i nedanstående tabell.

Av den för omedelbar maskindrift använda kraften, 571 176 hästkrafter, kommo nära två tredjedelar (62.9 %) på järnverken, medan gruvor, anriknings- och briketteringsverk tillsammans representerade över en fjärdedel (26.6 %). Av denna sistnämnda kraft, 151 863 hästkrafter, användes för uppfordring och pumpning 35 531, för borring 25 928 och för andra ändamål 51 093 hästkrafter, varjämte vid anrikning redovisats 29 689 samt vid brikettering och sint-ring 9 622 hästkrafter.

Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av tabellen å vidstående sida, vari redovisas det effektiva hästkrafttalet hos såväl de för omedelbar drift som de för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna.

Använda motorer och deras fördelning på olika slag av bergverk år 1939.

	Gruvor, anriknings- och briketterings- verk		Järnverk		Andra metall- framställnings- verk o. d.		Sten- industriella anläggningar		Summa hkr
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
För omedelbar ma- skindrift:									
Vattenhjul	1	5	6	240	—	—	2	45	290
Vattenturbiner	3	220	109	20 868	—	—	1	40	21 128
Ångmaskiner	3	290	6	1 675	—	—	15	505	2 470
Olje- och gasmotorer ..	32	921	4	320	—	—	257	5 821	7 062
Elektriska motorer ..	4 846	150 427	18 294	336 042	1 926	20 322	2 534	33 435	540 226
Summa 1939	4 885	151 863	18 419	359 145	1 926	20 322	2 809	39 846	571 176
” 1938	4 482	142 021	15 695	328 043	1 781	19 630	2 701	38 034	527 728
För elektrisk gene- ratordrift:									
Vattenturbiner	49	9 525	152	288 536	—	—	1	900	298 961
Ångmaskiner	—	—	5	2 070	—	—	—	—	2 070
Ångturbiner	5	4 325	9	18 975	1	1 900	—	—	25 200
Olje- och gasmotorer ..	8	919	6	5 022	—	—	4	480	6 421
Summa 1939	62	14 769	172	314 603	1	1 900	5	1 380	332 652
” 1938	57	11 286	172	281 920	1	1 900	6	1 405	296 511

Drivkraftens fördelning länsvis år 1939.

L ä n	Vatten- hjul	Vatten- tur- biner	Ång- maski- ner	Ång- tur- biner	Olje- och gas- mo- torer	Summa primär- motorer	Elek- triska motorer
Hästkrafter							
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	243
Stockholms län	—	—	320	925	57	1 302	2 968
Uppsala län	100	1 780	—	—	264	2 144	10 980
Södermanlands län	—	2 515	—	2 850	4 814	10 179	12 641
Östergötlands län	70	3 310	—	3 450	624	7 454	13 969
Jönköpings län	—	—	—	—	108	108	962
Kronobergs län	—	—	—	—	295	295	1 215
Kalmar län	—	—	85	—	365	450	3 312
Gotlands län	—	—	140	—	125	265	2 344
Blekinge län	25	1 740	500	—	712	2 977	4 800
Kristianstads län	20	—	166	—	924	1 110	6 084
Malmöhus län	5	—	15	—	664	684	10 986
Hallands län	—	—	19	—	—	19	3 199
Göteborgs och Bohus län	—	—	25	—	1 783	1 808	3 345
Älvsborgs län	—	—	—	—	260	260	5 771
Skaraborgs län	—	—	—	—	130	130	1 897
Värmlands län	—	108 870	150	—	—	109 020	47 117
Örebro län	—	34 841	1 250	6 500	344	42 935	58 641
Västmanlands län	50	15 410	455	875	275	17 065	56 554
Kopparbergs län	—	145 066	—	—	443	145 509	126 909
Gävleborgs län	20	5 657	1 415	5 700	310	13 102	86 902
Västernorrlands län	—	—	—	—	95	95	158
Jämtlands län	—	900	—	—	186	1 086	1 476
Västerbottens län	—	—	—	1 900	363	2 263	29 320
Norrbottnens län	—	—	—	3 000	342	3 342	48 433
Hela riket 1939		290 320 089	4 540	25 200	13 483	363 602	540 226
» » 1938		290 287 171	4 209	23 787	12 077	327 534	496 705

C) Arbetsgivare och personal.**Arbetsgivare.**

Fördelningen av de under 1939 i gång varande bergverken efter olika kategorier av arbetsgivare framgår av nedanstående tabell. Under rubriken

Bergverkens fördelning efter arbetsgivare år 1939.

	Bergverk, vid vilka rörelsen bedrivits av												Summa	
	enskild person		aktiebolag		annat bolag		ekonomisk förening		kommun		staten			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Järngruvor	1	1·2	80	93·0	5	5·8	—	—	—	—	—	—	86	100·0
Andra malmgruvor	1	4·8	15	71·4	3	14·3	—	—	—	—	2	9·5	21	100·0
Järnverk	—	—	69	98·6	1	1·4	—	—	—	—	—	—	70	100·0
Andra metallframställningsverk o. d.	1	20·0	4	80·0	—	—	—	—	—	—	—	—	5	100·0
Stenkolsgruvor ..	—	—	6	100·0	—	—	—	—	—	—	—	—	6	100·0
Stenindustriella anläggningar ..	197	32·0	314	51·0	69	11·2	23	3·7	11	1·8	2	0·3	616	100·0
Summa 1939	200	24·9	488	60·7	78	9·7	23	2·9	11	1·3	4	0·5	804	100·0
» 1938	196	24·0	495	60·5	88	10·8	24	2·9	13	1·6	2	0·2	818	100·0

annat bolag hava förts företag, som av stärbhusdelägare drivits i bolag, samt intressentskap och sådana föreningar av antingen aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jämte enkla bolag eller enskilda personer, som icke för det ifrågasvarande företagens drift bildat särskilt aktiebolag.

För möjliggörande av jämförelser med berättelserna före 1921 års, i vilka berättelser fältspats- och kvartsbrotten redovisades skilda från stenbrotten, må nämnas, att antalet fältspats- och kvartsbrott, ingående i det anförda antalet stenindustriella anläggningar, uppgick till 17. Totala antalet av de fältspats- och kvartsbrott, vilkas brytning ingår i den redovisade produktionen (jämför vad å sid. 8 i 1936 års berättelse sagts), var 37.

Personal.

Den under redogörelseåret vid bergverksföretagen anställda förvaltningspersonalen redovisas i följande tabell.

Bergverkens förvaltningspersonal år 1939.

	Företagsledare		Teknisk driftspersonal		Arbetsbefäl	Kontorspersonal		Kontorsbud, -vaktmästare, telefonister o. d.		Resande i firmans tjänst	Summa
	Män	Kv.	Män	Kv.		Män	Kv.	Män	Kv.	Män	
Järngruvor (inkl. anriknings- och briketteringsverk) . . .	31	—	125	—	258	154	24	32	17	—	641
Andra malngruvor (inkl. anrikningsverk)	8	—	51	2	68	46	3	5	2	—	185
Järnverk	88	—	1 320	74	1 025	1 696	562	186	56	24	5 031
Andra metallframställningsverk o. d.	4	—	156	21	62	32	7	7	1	—	290
Stenkolsgruvor	4	—	3	—	28	16	2	1	—	—	54
Stenindustriella anläggningar	131	1	75	—	279	180	59	5	1	109	840
Summa 1939	266	1	1 730	97	1 720	2 124	657	236	77	133	7 041
» 1938	266	1	1 603	70	1 498	1 880	554	222	70	139	6 303

I den för de stenindustriella anläggningarna uppgivna förvaltningspersonalen ingår fältspats- och kvartsbrottens ifrågasvarande personal med 6 manliga företagsledare, 1 manlig tekniker och 8 män såsom arbetsbefäl samt 4 kontorister, varav 3 manliga och 1 kvinnlig.

Inom stenindustrin har redovisats 278 manliga firmainnehavare (enskilda personer eller delägare i andra bolag än aktiebolag), vilka haft sin huvudsakliga sysselsättning inom resp. företag men varken inräknats bland förvaltningspersonalen eller arbetarpersonalen.

Av vidstående tabell framgår, att sammanlagda antalet vid bergverken under 1939 sysselsatta arbetare uppgick till 63 784, varav 63 322 män och 462 kvinnor. Av de manliga arbetarna voro 2 371, av de kvinnliga 14 under 18 år. Av samtliga arbetare kommo nära tre femtedelar (57,6 %) på järnverken, medan de stenindustriella anläggningarna representerade en femtedel.

Beträffande uppgifterna om personal (samt drivkraft och bränsle) vid järnverken torde observeras, att dessa ej överensstämmer med de uppgifter, som i industriberättelsen lämnas under rubriken verk för framställning av järn och stål. Anledningen är, att under rubriken järnverk i föreliggande berättelse

telse även ingå en del verk, vilka vid sidan av järnframställning huvudsakligen driva järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och fördenskull i industriberättelsen förts under sistnämnda grupper.

Utöver nedan redovisade arbetare vid stenindustriella anläggningar voro en del arbetare sysselsatta vid fältspats- och kvartsbrott, stenbrott och stenhuggerier samt kalkbruk, som ej anses vara av industriell storlek men vilkas produktion dock medtagits i tab. 7 (se sid. 8 i 1931 och 1936 års berättelser). Antalet av dessa arbetare — i egna företag sysselsatta företagare inräknade — var för redogörelseåret 1 561 män över och 16 under 18 år samt 1 kvinna över 18 år, av vilka män resp. 68 och 4 voro anställda vid fältspats- och kvartsbrotten. Av dessa hava 37 män över och 1 man under 18 år, varav resp. 7 och 1 vid fältspats- och kvartsbrotten, betecknats såsom hjälparbetare.

Antal bergverksarbetare och arbetstimmar med fördelning efter skilda slag av bergverk år 1939.

	Män		Kvinnor		Summa arbetare			Utgjorda arbetstimmar
	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	Män	Kvinnor	Tillsammans	
Järnmalmsbrytning.....	9 197	372	39	3	9 569	42	9 611	20 005 057
därav hjälparbetare o. d.	2 200	202	13	—	2 402	13	2 415	5 235 998
Järnmalmsanrikning	641	26	—	—	667	—	667	1 452 884
Brikettering och sintring	362	12	—	—	374	—	374	822 004
Annan malmbrytning.....	1 502	27	24	2	1 529	26	1 555	3 296 042
därav hjälparbetare o. d.	354	18	24	2	372	26	398	874 270
Anrikning av annan malm	252	5	—	—	257	—	257	599 882
Järnverk	34 386	1 789	337	6	36 175	343	36 518	81 969 847
därav hjälparbetare o. d.	5 423	267	—	4	5 690	4	5 694	12 693 934
Andra metallframställningsverk o. d.	1 106	14	—	—	1 120	—	1 120	2 600 484
därav hjälparbetare o. d.	462	14	—	—	476	—	476	1 113 326
Stenkolsbrytning	935	2	2	—	937	2	939	1 945 138
därav hjälparbetare o. d.	34	2	1	—	36	1	37	85 353
Fältspats- och kvartsbrytning	248	22	5	2	270	7	277	498 859
därav hjälparbetare o. d.	46	—	—	—	46	—	46	85 422
Andra stenindustriella anläggningar	12 322	102	41	1	12 424	42	12 466	24 346 982
därav hjälparbetare o. d.	1 448	24	1	—	1 472	1	1 473	3 088 223
Samtliga bergverk 1939	60 951	2 371	448	14	63 322	462	63 784	137 537 179
” ” 1938	60 385	2 663	371	11	63 048	382	63 430	136 369 624

Förutom dessa egentliga bergverksarbetare sysselsattes under redogörelseåret en del arbetare med framställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida övervägande delen faller inom andra produktionsgrenar, vadan ifrågavarande företag endast redovisas i den allmänna industriberättelsen, ehuru tillverkningarna av bergverksprodukter vid ifrågavarande företag ingå i denna berättelse. För framställning av tackjärn (i annan elektrisk ugn än masugn) samt elektrostål redovisades vid dessa företag 241 manliga arbetare, varav 5 under 18 år. Av dessa arbetare ha 19 över 18 år betecknats såsom hjälparbetare. För framställning av den i not 3 till tab. 7 redovisade kalken har uppgivits en arbetarpersonal av 167 män över 18 år vid sockerbruken samt 213 män över och 1 man under 18 år vid sulfatmassefabrikerna m. m. Av de sistnämnda ha 12 män över och 1 man under 18 år angivits såsom hjälparbetare.

En mera detaljerad redovisning av den vid gruvbrytningen, inberäknat fältspats- och kvartsbrytningen, sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i tabellen å följande sida.

Arbetspersonal vid malm-, stenkols- och mineralbrytning år 1939.

	Underjords- brytning		Dagbrytning		Annat arbete i dagen			
	M ä n				M ä n		K v i n n o r	
	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år
Järnmalsbrytning.....	4 259	9	910	8	4 028	355	39	3
Annan malmbrytning.....	833	—	25	—	644	27	24	2
Stenkolsbrytning.....	704	—	17	—	214	2	2	—
Fältspats- och kvartsbrytning.....	19	—	97	3	132	19	5	2
Summa 1939	5 815	9	1 049	11	5 018	403	70	7
» 1938	5 790	10	983	12	5 253	459	77	3

Bergverkens arbetare länsvis år 1939.

L ä n	Järn- gruvor	Andra malm- gruvor	Järn- verk	Andra metall- fram- ställ- nings- verk o d.	Sten- kols- gruvor	Sten- industri- ella an- lägg- ningar	Samtliga bergverk	
							År 1939	År 1938
Stockholms stad	—	—	—	—	—	83	83	69
Stockholms län	96	—	31	—	—	231	358	323
Uppsala län	249	5	799	—	—	3	1 056	1 021
Södermanlands län	239	—	1 215	—	—	592	2 046	2 131
Östergötlands län	—	69	1 927	—	—	425	2 421	2 327
Jönköpings län	29	16	—	1	—	157	203	192
Kronobergs län	—	—	43	—	—	246	289	328
Kalmar län	6	—	—	89	—	754	849	950
Gotlands län	—	—	—	—	—	593	593	661
Blekinge län	—	—	675	—	—	963	1 638	1 732
Kristianstads län	—	—	—	—	346	865	1 211	1 345
Malmöhus län	35	—	78	179	593	985	1 870	1 919
Hallands län	—	—	160	—	—	250	410	397
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	3 379	3 379	3 467
Älvsborgs län	—	—	811	—	—	150	961	917
Skaraborgs län	—	—	126	—	—	1 161	1 287	1 345
Värmlands län	295	72	4 985	—	—	65	5 417	5 163
Örebro län	1 399	463	7 091	—	—	803	9 756	9 729
Västmanlands län	917	—	4 786	—	—	293	5 996	5 905
Kopparbergs län	3 636	442	6 439	71	—	330	10 918	10 701
Gävleborgs län	127	—	7 267	—	—	37	7 431	7 326
Västernorrlands län	15	—	42	—	—	15	72	53
Jämtlands län	—	—	—	—	—	288	288	306
Västerbottens län	—	603	—	780	—	54	1 437	1 410
Norrbottnens län	3 609	142	43	—	—	21	3 815	3 713
Hela riket 1939	10 652	1 812	36 518	1 120	939	12 743	63 784	—
» » 1938	10 748	1 811	35 646	1 147	1 018	13 060	—	63 430

Med det egentliga brytningsarbetet, varvid uteslutande manlig arbetskraft användes, sysselsattes sålunda under redogörelseåret 6 884 män, av vilka

5 824 eller 84·6 % hade sin verksamhet förlagd under jord. Förhållandevis mest förekommer underjordsarbete, som synes, vid stenkolsbrytningen samt vid brytning av annan malm än järnmalm, minst i fältspats- och kvartsbrotten. Vid granit-, kalkstens- o. d. stenbrott förekommer icke underjordsbrytning i någon nämnvärd omfattning.

I tabellen nederst å föregående sida redovisas den inom bergshanteringens olika huvudgrenar sysselsatta arbetarpersonalen, fördelad länsvis.

Bland de olika länen stod liksom åren 1931—1938 Kopparbergs län främst, närmast följt av Örebro och Gävleborgs län (resp. 17·1 %, 15·3 % och 11·7 % av hela arbetarantalet). I fjärde och femte rummen kommo liksom de tre närmast föregående åren Västmanlands och Värmlands län (9·4 % resp. 8·5 %).

Samtliga mera betydande bergverkslän visade under året större eller mindre stegring av arbetarantalet. Ökningen härrör från järnverken, vilka redovisat ökat arbetarantal inom flertalet län (enda nämnvärda undantaget utgör Södermanlands län). Antalet gruvarbetare var tämligen oförändrat i Kopparbergs län, ökades något i Västmanlands och Norrbottens län men minskades omkring 15 % i Örebro län. I Västerbottens län ökades arbetarantalet något vid såväl gruvor som metallframställningsverk. De inom grovstensindustrin mera betydande länen, Göteborgs och Bohus län samt Blekinge län, ha jämfört med 1938 nedgång i arbetarantalet, medan Hallands län visar oförändrad siffra.

I redogörelsen här ovan äro ej medtagna arbetare, sysselsatta med upptagning och rengöring av sjömalmer, under redogörelseåret utgörande 7 män över 18 år i de småländska länen, för vilka redovisats tillsammans 142 utgjorda arbetstimmar.

D) Fyndigheters förvärvande och försvar.

Mutsedlar. Antalet under 1939 utfärdade mutsedlar uppgick, såsom framgår av följande sammanställning, till 2 516 mot 1 270 år 1938. Tabellen visar även fördelningen av under redogörelseåret utfärdade mutsedlar på dels nyupptäckta och förut inmutade fyndigheter, dels olika slag av malmanledningar.

Antal mutsedlar utfärdade under år 1939.

	Mutsedlar gällande följande malmer och andra inmutningsbara mineral														Summa
	Järnmalm	Guldmalm	Kopparmalm	Mangannalm	Bly-, silver- och zinkmalm	Nickelmalm	Vanadinnalm	Titanmalm	Molybdennalm	Volframalm	Krommalm	Arsenikmalm	Svavel- och magnetkis	Grafitmalm	
Å nyupptäckta fyndigheter...	386	1	56	1	459	5	—	—	204	33	1	—	131	—	1 1278
Å förut inmutade fyndigheter	735	—	223	1	141	7	—	—	68	5	1	11	28	15	3 1238
Summa 1939	1 121	1	279	2	600	12	—	—	272	38	2	11	159	15	4 2516
” 1938	623	15	148	10	119	—	2	3	36	14	5	9	283	2	1 1270

Redovisningen är så till vida summarisk, som mutsedel i åtskilliga fall utfärdats å flera än det eller de mineral, under vilkas rubrik den återfinnes å sid. 39. Dessa fall äro ifråga om nyupptäckta fyndigheter med avseende på mutsedlar gällande järnmalm: 9 järn- och blymalm, 4 järn- och manganmalm samt 42 järn-, mangan-, zink- och blymalm; kopparmalm: 2 koppar- och manganmalm, 2 koppar- och järnmalm samt 3 koppar- och silvermalm jämte svavelkis; bly-, silver och zinkmalm: 8 zink- och blymalm jämte svavelkis, 4 silver- och kopparmalm, 13 blyglans samt 25 zink-, bly- och kopparmalm; molybdenmalm: 3 molybden- och volframmalm; svavel- och magnetkis: 10 svavel-, magnet- och kopparkis samt 16 svavel-, magnet- och kopparkis jämte bly-, silver- och nickelmalm. Den under annan malm redovisade fyndigheten avser tennmalm. Beträffande förut inmutade fyndigheter ha i tabellen redovisats under mutsedlar gällande järnmalm: 1 järn- och kopparmalm, 2 järn- och manganmalm samt 1 järn-, zink- och blymalm; kopparmalm: 5 koppar- och järnmalm; bly-, silver- och zinkmalm: 67 zink-, bly- och kopparmalm; molybdenmalm: 2 molybden- och volframmalm samt 2 molybden-, koppar- och blymalm; svavel- och magnetkis: 1 sulfidmalm; grafitmalm: 4 grafitmalm jämte svavel- och magnetkis; annan malm: 1 kobolt och 2 komplexmalm.

Tilldelade utmål. Enligt 21 § i gruvstadgan skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov å malmen erhållits, ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägaren sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse ha under 1939 anvisats 169 utmål, varav 81 för järn-, 2 för mangan-, 4 för molybden-, 1 för volfram-, 9 för zink-, 6 för zink- och bly-, 5 för bly- och silver-, 41 för sulfid- och 4 för komplexmalm samt 16 för svavelkis. Närmast föregående år anvisades 58 utmål.

Sättet för arbetsskyldighetens fullgörande. För bevarande av rätten till ett utmål måste inom detsamma utföras en viss kvantitet arbete varje år eller under vissa omständigheter flera års arbetskvanitet på ett år, s. k. försvarsarbete, bergsöverstyrelsen dock obetaget att meddela gruvägare, som innehar flera intill varandra gränsande utmål, tillstånd att, så länge de av honom fortfarande innehavas, få under ett eller flera år genom arbete inom något eller några av utmålen fullgöra arbetsskyldigheten för dem alla. Har arbetsskyldigheten fullgjorts för tre år och utmål blivit gruvan tilldelat, kan gruvägaren i stället för försvarsarbete betala en årlig avgift av 50 kronor eller erhålla vilostånd.

Tabellen nedan, som även visar de olika sätt, på vilka arbetsskyldigheten fullgjorts, ger vid handen, att rätten till erhållna utmål och koncessionerade

Sättet för bibehållande av äganderätt till utmålen år 1939.

	Utmål med arbetsskyldigheten fullgjord					Utmål under vilostånd	Summa utmål
	genom arbete under året			genom arbete under föregående år	genom erläggande av avgift		
	med	utan	i närgränsande utmål				
	malm-(stenkols-) fängst						
Järngruvor	337	188	482	90	949	998	3 044
Andra malmgruvor.....	62	91	63	97	357	437	1 107
Stenkolsgruvor.....	20	—	314	—	—	—	334
därav områden koncessionerade enl. lagen den 28 maj 1886	8	—	9	—	—	—	17
Summa 1939	419	279	859	187	1 306	1 435	4 485
» 1938	385	140	919	182	1 142	1 578	4 346

områden 1939 bevarats i 4 468 utmål och i 17 enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden. Dessutom har arbetsskyldigheten fullgjorts vid 45 sjömalmsutmål, därav genom arbete under året vid 23 samt genom arbete under ett föregående år vid 22, varjämte arbetsskyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 1 grönstensutmål i Kalmar län.

Under redogörelseåret hava 11 utmål anmälts sönade.

Résumé.

Le tableau suivant présente des données sommaires concernant la production des industries extractives et métallurgiques de la Suède, en 1939.

Aperçu des industries extractives et métallurgiques en 1939.

	Nombre d'établissements	Personnel		Force motrice: chevaux		Valeur de vente des produits Mille couronnes
		admini- stratif	ouvrier	directement employée pour les machines et les appareils	employée pour ali- menter des générateurs électriques	
Mines de fer	86	641	10 652	119 275	13 183	203 960
Autres mines de minerais métallifères	21	185	1 812	26 356	1 586	35 795
Usines à fer	70	5 031	36 518	359 145	314 603	517 875
Autres usines pour la production de métaux, etc.	5	290	1 120	20 322	1 900	53 122
Mines de houille	6	54	939	6 252	—	5 574
Etablissements pour l'industrie de la pierre	616	840	12 743	39 846	1 380	56 273
Totaux 1939	804	7 041	63 784	571 176	332 652	872 599
» 1938	818	6 303	63 430	527 728	296 511	828 898

Il ressort du tableau ci-dessus que l'ensemble des industries extractives et métallurgiques présente aussi en 1939 un résultat très favorable. Ainsi la valeur des produits destinés à la vente a continué de s'accroître, de 5·3 % en 1939; cette valeur a augmenté sans interruption depuis 1932.

Des groupes différents il n'y a que les mines de fer qui montrent une diminution de la valeur de vente des produits par rapport à l'année précédente. Cette diminution est de 13·6 millions de couronnes. Comme pourtant les autres groupes ont augmenté de 57·3 millions de couronnes, il en résulte pour les industries extractives et métallurgiques en tout une augmentation nette de la valeur de 43·7 millions de couronnes. La plus grande partie de cette augmentation se rapporte aux usines de fer, dont le chiffre de la valeur a augmenté de 51·2 millions de couronnes ou de 11 %. Le nombre total des ouvriers était de 0·6 % au-dessus du chiffre culminant de l'année 1938. Les mines de fer présentent des chiffres plus élevés qu'en 1938, autres mines de minerais métallifères montrent un nombre d'ouvriers à peu près sans changement tandis qu'une diminution est à noter pour tous les autres groupes.

L'extraction du minerai de fer s'est diminuée de 1·0 %, comparée à celle de 1938. Elle se répartit de la manière suivante:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai directement utilisable ..	12 666 992	182 443	12 466 334	168 518
Schlich	1 261 031	16 179	1 320 868	16 667
Totaux	13 928 023	198 622	13 787 202	185 185

Surtout le schlich mais aussi, en partie, le minerai directement utilisable ont livré les produits suivants:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Briquettes	42 698	1 098	23 213	527
Sinters	922 880	17 340	944 303	17 792

L'exportation du minerai de fer s'est augmentée à 13 451 158 tonnes, en 1939, de 12 489 384 tonnes, en 1938.

La production du fer de *fonte*, 644 038 tonnes, en 1939, présente une diminution de 3·6 % par rapport à celle de 1938.

La quantité totale des *ferro-alliages* s'est augmentée à 47 364 tonnes, en 1939, de 45 670 tonnes, en 1938.

La production de *l'éponge de fer* était de 20 226 tonnes, en 1939; le total correspondant de l'année précédente était de 18 789 tonnes.

La production du *fer et du métal fondu, soumis à l'affinage au bas foyer* fait voir les chiffres suivants:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Gueuses et milbars	22 688	6 512	28 255	7 731
Métal fondu	972 021	169 450	1 151 914	209 192
dont Bessemer	117 554	10 145	114 957	11 444
» Martin	627 807	99 357	742 869	123 801
» acier fondu au creuset	414	133	480	156
» de fusion électrique..	226 246	59 815	293 608	73 791

Les chiffres concernant les produits principaux de *fer et d'acier en barres et d'autres ouvrages en fer et acier* ont été:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Fer forgé, ainsi que fer laminé à chaud, en fer Lancashire ou Vallon ¹⁾	7 023	2 292	8 173	2 694
Fer et acier forgés, en acier fondu ¹⁾	23 336	17 297	24 865	18 804
Fer et acier laminés à chaud, en acier fondu:				
Billettes (ébauches de tubes, pleines incl.) et platines, produits destinés à la vente....	52 277	11 407	60 863	13 354
Fer et acier en barres (battu, gros et médium), fer feuillard, etc.	251 498	78 577	286 953	90 650
Fer d'angle, à T, etc., et autre fer façonné (gros et médium)	58 484	12 628	61 491	13 210
Autre fer gros (rails, éclisses, plaques d'assise, essieux, etc.)	12 881	2 370	16 029	3 042
Fil de fer laminé à chaud	104 303	24 423	127 094	51 992
Tôles fortes et médium.....	52 574	20 043	60 757	25 683
Tôles minces	85 518	33 399	102 738	38 986
Tuyaux laminés et étirés à chaud (ébauches de tubes, creuses incl.)	67 170	35 574	81 571	40 122
Déchets de fer	276 674	20 233	313 785	26 290

¹⁾ Pour les ébauches, il ne s'agit que des produits destinés à la vente.

Les *minerais autres que ceux de fer* présentent les chiffres suivants:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai d'or	260 540	24 700	242 280	24 500
» d'argent et de plomb ..	13 535	2 396	14 195	2 485
» de cuivre	15 191	2 012	16 434	2 619
» » manganèse	6 079	264	6 085	207
» » zinc	65 833	3 067	63 826	3 057
» » wolfram	198	970	178	569
Pyrite de fer	186 390	2 420	191 737	2 721
Graphite	192	17	549	22

La production des principaux *métaux autres que le fer* a été:

	1938		1939	
	Kilogrammes	Mille couronnes	Kilogrammes	Mille couronnes
Or	6 158 333	27 081	6 092 78	27 863
Argent	20 013	1 099	20 488	1 137
	Tonnes		Tonnes	
Cuivre	11 284	9 804	11 838	11 955
Aluminium	2 418	4 619	2 788	5 464

L'exploitation des gisements de *houille* présente le résultat suivant:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Houille	431 030	4 834	443 695	4 863
Argile réfractaire	118 409	324	138 953	539
Argile de klinker	35 902	158	39 415	172

Les *pierres dégrossies, concassées, taillées et polies* et les *autres ouvrages en pierre* présentent les chiffres suivants:

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Granit et gneiss, blocs bruts et macadam	846 755	3 327	942 049	3 682
pavés	390 181	7 627	351 099	6 924
dalles et bordures de trottoirs	44 307	1 303	33 801	1 000
pierres de construction, niées				
polies ni sculptées	18 436	1 248	43 544	2 041
autres ouvrages	12 755	3 998	12 566	3 800
Granit dit noir ou vert, en blocs	61 670	3 530	41 524	2 394
pierres ouvrées	5 980	3 579	6 448	3 875
Pierre ollaire, blocs bruts et ouvrages, toutes espèces	6 797	783	7 195	776
Schiste, pierre brute et ouvrages en ces matières, toutes espèces	2 390	289	2 982	324
Grès, quartzite et silex pyromaque, pierre brute et cassée, pierres ouvrées	229 276	1 136	247 225	1 192

	1938		1939	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Pierre à chaux et dolomite, pierre brute, cassée et moulue pierres de construc- tion et autres ouvrages.....	938 364	3 880	940 057	3 861
Marbre, en blocs, et pierres ouvrées, en marbre	22 054	2 302	22 014	2 814
Feldspath, non moulu	19 040	6 480	24 419	7 657
moulu	33 890	509	29 753	436
Quartz, non moulu	11 221	398	11 039	384
moulu	77 296	525	77 430	521
	8 175	191	8 908	201
	hl		hl	
Chaux calcinée, non éteinte	6 221 909	13 147	6 397 678	14 040
éteinte.....	225 717	365	269 623	541
	Tonnes		Tonnes	
Craie et farine fossile	23 235	1 366	25 222	1 501
Autres ouvrages	—	43	—	75

Tab. 1. Uppfordringen ur

	1	2	3	4
	Gruvor (gruvfält)	Antal dagar, var- under gruvan arbetats	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm	
			Under jord	I dagbrott
			T o n	
1	Stockholms län	—	62 657	38 559
2	<i>Valö socken</i> : Vigelsbogruvan, äldre varp	300	—	—
	<i>Häverö socken</i> : Herrängsfältet:			
3	Eknäsgruvan	301	51 026	—
4	Vikinggruvan	139	1 619	—
5	Spatgruvan	10	—	431
6	Evagruvan	301	9 662	38 128
7	Lillängsgruvan	60	350	—
8	Markdalsgruvan, äldre varp	.	—	—
9	Klintgruvan, äldre varp	.	—	—
10	Uppsala län	—	218 151	—
11	<i>Alunda socken</i> : Ramhällsfältet (Gamla Ramhälls-, Hargs-, Carl- Ols-, Hammarins- och Hälsingegruvorna), äldre varp	294	—	—
	<i>Dannemora och Films socknar</i> : Dannemora gruvors odalutmål:			
12	Mellanfältet	300	155 726	—
13	Sjöhagsgruvan		62 425	—
14	Stenringsgruvan, äldre varp	300	—	—
15	Södermanlands län	—	156 464	39 234
16	<i>Sköldinge socken</i> : Kantorps gruvfält (Östra, Västra och Nya Kantorpsgruvorna samt Vilhelminagruvan) ..	291	133 202	—
17	Ramstafältet (Oskarsgruvan)	10	1 065	—
18	<i>Gåsinge socken</i> : Älgsjöbacksfältet (Myrgruvan)	120	2 032	—
19	<i>Österåkers socken</i> : Asköfältet (Östra och Stora Askögruvorna samt Frösvigruvan)	300	20 165	39 234
20	Jönköpings län	—	—	3 507
21	<i>Månsarps socken</i> : Smålands Tabergs gruvfält (Södra gruvan)	200	—	3 507
22	Malmöhus län	—	500	—
23	<i>Rödö socken</i> : Fyledalens gruvfält (Kurremöllagruvan)	67	¹²⁾ 500	—
24	Värmlands län	—	181 039	—
	<i>Färnebo socken</i> : Persbergs odalfält:			
25	Skärstöten	300	9 654	—
26	Magneteten och Storgruvan		16 222	—
27	Alabama		52 443	—
28	Äldre varp		—	—

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 1 900 ton. — ³⁾ Malmen äldre varp 1 707 ton. — ⁴⁾ Malmen höll även 3·6 % mangan. — ⁵⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre ur äldre varp 22 553 ton. — ⁶⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 2 697 ton. — ⁷⁾ Oskrätt.

järngruvorna år 1939.

5	6	7	8	9	10	
Erhållen skrädd, direkt användbar malm, däri inbegripet plock-, vask- och magnetiskt sovråd malm	Nettoförsälj- ningsvärde fritt banvagn eller fartyg å den direkt användbara malmen	Den producerade direkt användbara malmens genomsnittshalt av			Erhållen anriknings- malm	
		järn	fosfor	svavel		
T o n	Kronor	%			T o n	
1 881	30 600	—	—	—	60 354	1
¹⁾ 1 881	30 600	50	0·03	0·01	—	2
}	—	—	—	—	²⁾ 60 354	3
						4
						5
						6
						7
						8
						9
188 807	3 099 900	—	—	—	63 770	10
—	—	—	—	—	63 770	11
⁴⁾ {	¹⁾ 3 164	³⁾ 47	0·004	0·04	—	12
	¹⁾ 114 003	³⁾ 51	0·004	0·04		
	⁵⁾ 12 494	⁶⁾ 44	0·004	0·04		
	⁷⁾ 54 945	⁸⁾ 50	0·003	0·2		
	¹⁾ 845	⁸⁾ 44	0·003	0·5		
	¹⁾ 1 201	⁹⁾ 50	0·003	0·02		
	¹⁾ 2 155	⁸⁾ 44	0·003	0·5		
1 230	21 645	—	—	—	190 347	15
—	—	—	—	—	¹⁰⁾ 148 965	16
¹⁾ 760	13 125	55	0·004	0·02	—	17
390	7 800	57·3	0·102	0·075	—	18
¹⁾ 80	720	44	0·06	0·05	¹¹⁾ 41 382	19
3 507	10 521	—	—	—	—	20
3 507	10 521	32	0·005	0·05	—	21
—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	23
26 671	273 133	—	—	—	156 767	24
¹⁾ 1 420	17 395	58·1	0·005	0·004	¹⁾ 4 244	25
¹⁾ 1 841	20 711	52·9	0·004	0·009	¹⁾ 10 378	26
¹⁾ 6 318	64 750	54·3	0·01	0·003	¹⁾ 28 237	27
—	—	—	—	—	¹⁾ 14 123	28

höll även 3 % mangan. — ⁴⁾ Här till kommer 1 141 ton övermalm — ⁵⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur varp 20 113 ton. — ⁶⁾ Malmen höll även 0·6 % mangan. — ⁷⁾ Malmen höll även 0·4 % mangan. — ¹⁰⁾ Därav

	1	2	3	4
1	<i>Färnebo socken</i> : Långbansfältet (Stor-, Sandelins-, Källar-, Hytt-sjö-, Badhus- samt Västra och Norra Hyttsjögruvorna)	300	13 706	—
2	<i>Nordmarks socken</i> : Tabergs gruvor	294	41 433	—
3	Finnmosse gruvor	269	28 074	—
4	Nordmarks gruvor	292	19 507	—
5	Örebro län	—	1 017 337	28 192
6	<i>Nora socken</i> : Stribergrusgruvfält: Övra Kärrgruvorna samt Kil- och Långgruvorna	277	112 245	—
7	Åsobergsgruvan	293	10 855	—
8	Komministergruvan, äldre varp			
9	Rödbergsfältet	295	13 477	—
	Pershyttefältet:			
10	Övre fältet	297	53 154	—
11	Nedre fältet	272	27 918	—
12	Lockgruvan, äldre varp			
13	Pershytte-Berggruvfältet (Gropatorps- och Pershytte-Berggruvorna)	295	26 191	—
14	<i>Järnboås socken</i> : Haggruvan, äldre varp	130	—	—
15	<i>Vikers socken</i> : Dalkarlsbergs gruvfält (Odalfältet samt Vasa- och Nya Vretgruvorna)	280	110 720	—
16	<i>Hjulsjö socken</i> : Ösjöbergsfältet (Kärr- och Norra Kärr-, Ösjöbergs- och Norra Ösjöbergs- samt Västra, Östra och Norra Kolningsbergsgruvorna)	300	62 245	—
17	<i>Hällefors socken</i> : Sirsjöbergsfältet (Stora Sirsjöbergs-, Sikfors-, Mossteg- och Länkgruvorna)	295	55 884	—
18	<i>Ljusnarsbergs socken</i> : Ställbergsfältet (Kejsarschaktet samt Drottning-, Överste-, Prins-, Kejsarinne- och Fredriksgruvorna)	285	120 836	—
19	Haggruvfältet (Haggruvan)	285	26 616	—
	Sköttgruvfältet:			
20	Nya Karlgruvan	301	13 838	—
21	Carlsgruvan	301	—	28 192
	Bastkärnsfältet:			
22	Bastgruvan	266	76 796	—
23	Östra Bastkärnsgruvan	43	1 098	—
24	<i>Guldsmedshytte socken</i> : Ingelsgruvfältet (Stora Mossgruvan) ...	293	14 925	—
	Stripa odalfält (Stripa-, Ottes-, Tvilling-, Ris-, Backolles-, Björknäs-, Kil- och Norra Hörningsbergsgruvorna)	295	234 146	—
25	Fanthyttefältet (Nybergs-, Kärr-, Johannisbergs-, Bertils- och Åsagruvan)	270	29 823	—
	Nybergsfältet:			
26	Storgruvan	150	2 821	—
27	Södra Storgruvan	10	170	—

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Mullnalm. — ³⁾ Genom magnetisk sovring. Härtill kommer 1 234 ton mangan. — ⁴⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 16 500 ton. — ⁵⁾ Därav genom magnetisk sovring 1 487 ton övernalm. — ⁶⁾ Därav genom magnetisk sovring 10 977 ton. — ⁷⁾ Genom magnetisk även 3·95 % mangan. — ⁸⁾ Härtill kommer 481 ton övernalm. — ⁹⁾ Malmen höll även 3·48 % mangan. 3·62 % mangan. — ¹⁰⁾ Malmen höll även 4·07 % mangan. — ¹¹⁾ Malmen höll även 15 % mangan.

5	6	7	8	9	10	
{ 2 229	27 850	57	0'013	0'012 }	6 219	1
{ 273	3 822	66	0'012	0'011 }		
{ ¹⁾ 4 242	40 299	55'21	0'004	0'019 }	¹⁾ 21 988	2
{ ²⁾ 7 273	69 093	61'41	0'012	0'011 }		
³⁾ 2 962	28 139	54	0'004	0'068	⁴⁾ 38 727	3
113	1 074	⁵⁾ 30	0'008	0'1	⁶⁾ 32 851	4
569 973	5 853 858	—	—	—	249 341	5
{ 45 773	549 276	51'6	0'012	0'003 }	54 094	6
{ 2 512	36 424	64'1	0'015	0'003 }		
{ 2 771	34 638	60	0'016	0'005 }		
{ 2 633	25 013	54'3	0'014	0'009 }	3 368	7
{ 598	5 382	57'2	0'011	1'3 }		
	—	—	—	—	8 693	8
⁷⁾ { 2 124 }	117 345	{ 57	0'005	0'05 }	—	9
{ 5 699 }		{ 57	0'005	0'2 }		
{ 32 000	320 000	47	0'016	0'007 }	—	10
{ ⁸⁾ 13 414	93 898	42	0'018	0'007 }		
5 624	39 368	42	0'018	0'007	¹⁾ 16 683	11
434	3 038	41	0'019	0'007	—	12
⁹⁾ { 14 944	{ 153 490	{ 46	0'018	0'002 }	—	13
{ 3 841		{ 36	0'02	0'002 }		
12 175	97 400	42	0'014	0'109	—	14
27 187	353 431	54'4	0'057	0'007	64 875	15
¹⁰⁾ 14 285	228 560	54	0'015	0'3	¹⁾ 17 062	16
¹⁾ 312	4 992	60'5	0'007	0'007	¹⁾ 21 934	17
¹¹⁾ 83 112	1 246 680	¹²⁾ 50'73	0'006	0'068	—	18
¹⁾ 15 237	213 314	¹³⁾ 45'81	0'005	0'13	—	19
{ ¹⁾ 19 796	217 756	50	0'015	0'093	¹⁾ 18 204	20
¹⁴⁾ { ¹⁾ 16 914	410 878	{ ¹⁵⁾ 46'9	0'006	0'3 }	—	21
{ ¹⁶⁾ 26 908		{ ¹⁷⁾ 43'4	0'006	0'32 }		
{ ¹⁾ 9 388		{ ¹⁸⁾ 33'8	0'007	0'25 }		
{ 1 690	31 847	{ 49'02	0'02	0'007 }	—	22
{ 1 153 }		{ 43'28	0'023	0'024 }		
{ 2 815 }	1 611 700	{ 65	0'013	0'005 }	—	23
{ 131 458 }		{ 49'94	0'007	0'016 }		
{ 68 806 }		{ 41'78	0'009	0'026 }		
—	—	—	—	—	26 979	24
2 474	21 152	¹⁹⁾ 19	0'035	0'02	—	25
—	—	—	—	—	170	26

överbalm. — ⁴⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 17 000 ton. — ⁵⁾ Malmen höll även 21'5 % ring 2 474 ton. — ⁸⁾ Därav ur äldre varp 5 460 ton. — ⁹⁾ Därav i kombinerat sovringsverk 10 310 ton. sovring. Härtilf kommer 5 323 ton överbalm. — ¹²⁾ Malmen höll även 5'12 % mangan. — ¹³⁾ Malmen höll — ¹⁶⁾ Därav genom magnetisk sovring 24 857 ton samt ur äldre varp 2 051 ton. — ¹⁷⁾ Malmen höll även

	1	2	3	4
	Ramsbergs socken: Blankafältet:			
1	Blanka gruvor	300	2 168	—
2	Pojk- och Elzviksgruvorna	300	16 156	—
3	Håkansbodafältet (Tyskafallsgruvan)	300	5 255	—
4	Gustavsbergsgruvan, äldre varp	50	—	—
5	Västmanlands län	—	845 985	—
	Skinnskattebergs socken: Riddarhytte odalut mål:			
6	Bäckegruvan	287	{ 129 193 57 359	—
7	Höjdegruvan			—
8	Källfallsfältet (Valdemars- och Grund- bergsgruvorna)	291	85 278	—
9	Persgruvfältet (Övre Persgruvan)	287	69 755	—
10	Norbergs socken: Risbergsfältet (Bond- och Rännilsgruvorna)	300	27 135	—
	Kallmorbergsfältet:			
11	Kallmoragruvan	300	2 796	—
12	Lilla Kallmoragruvan	300	11 966	—
13	Morbergsfältet (Skakelbergs-, Västra och Gamla Mäns- samt Norra Örling-, Mor-, Örling- och Tyskgruvorna)	289	134 746	—
14	Norrbergsfältet (Tremännings-, Herr-, Bergsmans-, Israels- och Nygruvorna samt Enigheten)	286	47 266	—
15	Getbacksfältet (Stora Åsgruvan)	294	89 995	—
	Klackbergsfältet:			
16	Gröndalsgruvan	294	7 781	—
17	Storgruvan	294	12 753	—
18	Nya Kolningbergsfältet (Stads- och Strand- gruvorna)	294	9 144	—
19	Gamla Kolningbergsfältet (Uddevalle- och Pers- gruvorna)	294	27 660	—
20	Andersbenningsfältet (Vind- och Långgruvorna)	293	37 079	—
	Eskilbacksfältet:			
21	Prostgruvan	300	31 062	—
22	Storgruvan	300	21 854	—
23	Östra Storgruvan	300	{ 3 055 5 647	—
	Västanfors socken: Semlafältet:			
24	Östra och Västra Stortägsgruvorna	300	24 878	—
25	Södra Rudgruvan	300	9 583	—
26	Kopparbergs län	—	4 272 051	83 029
27	Svärdsjö socken: Vintjärnsfältet, äldre varp	173	—	—
28	Stora Tuna socken: Idkerbergsfältet (Kempe-, Bergmästare-, Väg-, Magnet-, Pol-, Hemfrids- och Fogdegru- vorna)	293	271 513	—
29	Herrgruvan	293	20 157	—
30	Tuna Hästbergsfältet (Räms Vattugruva, Hins-, Strims- och Fixgruvorna)	293	128 879	—
31	Silvbergs socken: Hästthags Fly- och Smedjegruva	290	31 558	—
32	Bråfalls Hengruva, äldre varp	290	—	—
33	Säters socken: Bispbergsfältet (Stor- och Gräsgruvorna)	290	29 270	—

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Därav genom magnetisk sovring 39 001 ton samt ur äldre varp 751 4·5 % mangan. — ³⁾ Malmen höll även 4·8 % mangan. — ⁷⁾ Malmen höll även 4·4 % mangan. — ⁸⁾ Malmen nerat sovringsverk. — ¹²⁾ Malmen höll även 8·2 % mangan. — ¹³⁾ Därav genom magnetisk sovring 329 ton.

5	6	7	8	9	10	
83	664	48	0·02	0·01	165	1
239	1 912	48	0·02	0·01	14 801	2
—	—	—	—	—	2 313	3
3 574	35 700	48	0·005	0·1	—	4
196 186	2 564 611	—	—	—	532 679	5
¹⁾ 2 990	48 000	60	0·005	0·2	¹⁾ 100 537	6
¹⁾ 3 250	38 000	50	0·003	0·1	²⁾ 39 752	7
¹⁾ 18 790	347 000	57·5	0·005	0·025	¹⁾ 52 988	8
¹⁾ 12 220	262 000	62·5	0·006	0·11	¹⁾ 40 976	9
—	—	—	—	—	26 646	10
—	—	—	—	—	2 796	11
—	—	—	—	—	11 966	12
48 764	536 404	48	0·02	0·012	82 079	13
19 623	215 853	48·5	0·022	0·006	³⁾ 29 634	14
—	—	—	—	—	80 278	15
6 639	73 029	⁴⁾ 45	0·004	0·2	—	16
{ 9 934 }	119 114	{ ⁵⁾ 45	0·004	0·12	—	17
{ 820 }		{ ⁶⁾ 48	0·003	0·07		
{ 2 741 }	45 331	{ ⁷⁾ 45	0·003	0·1		
{ 1 265 }		{ ⁸⁾ 46	0·003	0·06	—	18
⁹⁾ 2 869	20 083	¹⁰⁾ 40	0·004	0·1		
{ 7 205 }	148 543	{ ⁷⁾ 45	0·003	0·1		
{ 5 774 }		{ ⁸⁾ 46	0·003	0·06	—	19
10 446	73 122	¹⁰⁾ 40	0·004	0·1		
—	—	—	—	—	¹⁾ 24 611	20
26 265	391 086	44·5	0·031	0·01	2 262	21
11 113	165 473	42	0·034	0·01	5 898	22
1 923	28 633	43	0·032	0·01	1 021	23
3 555	52 940	45	0·032	0·01	1 886	
—	—	—	—	—	¹⁾ 22 349	24
—	—	—	—	—	7 000	25
2 287 194	28 504 171	—	—	—	929 342	26
—	—	—	—	—	11 206	27
¹¹⁾ 160 264	1 763 000	} 62	0·6	0·005	—	28
¹¹⁾ 9 530	70 000				—	29
¹⁾ 16 781	195 260	¹²⁾ 38·2	0·02	0·44	¹⁾ 82 823	30
¹³⁾ 655	6 553	47·5	0·005	0·02	¹⁾ 23 683	31
—	—	—	—	—	¹⁾ 14 509	32
¹⁴⁾ 16 586	199 033	64	0·005	0·01	¹⁵⁾ 5 124	33

ton. — ³⁾ Därav ur äldre varp 3 583 ton. — ⁴⁾ Malmen höll även 3·9 % mangan. — ⁵⁾ Malmen höll även höll även 4·5 % mangan. — ⁹⁾ Delvis oskrädd malm. — ¹⁰⁾ Malmen höll även 4 % mangan. — ¹¹⁾ I kombi-
¹⁴⁾ Därav i kombinerat sovringsverk 7 990 ton. — ¹⁵⁾ Ur äldre varp; därav i kombinerat sovringsverk 28 ton.

	1	2	3	4
1	<i>Garpenbergs socken:</i> Östra och Västra Smältarmossgruvorna....	300	35 453	—
2	Intrångets gruvor (Ofreds-, Stjälk-, Viks- och			
	Netzel- samt Oxbergs- och Djupgruvorna)	300	161 966	—
3	Långviksfältet (Holmgruvan), äldre varp....	110	—	—
4	Ryllshyttfältet (Kompanigruvan).....	228	³⁾ 2 702	—
5	<i>Folkärna socken:</i> Lövsvedsgruvan	300	18 353	—
6	<i>Grangärde socken:</i> Grängesbergs exportfält	299	2 117 881	—
7	Risbergsfältet	299	366 678	—
	<i>Ludvika socken:</i> Blötbergsfältet:			
8	Kalvgruvan	294	363 339	—
9	Flygruvan.....	294	58 538	—
10	Brogruvan	43	538	—
	Fredmundbergsfältet:			
11	Jordgruvan	275	22 982	—
12	Kolbottengruvan	275	17 559	—
13	Tolvmangruvan	72	775	—
14	Iekorrgruvan	275	24 246	—
15	Håksbergsfältet (Röd- och Loggruvorna samt			
	Väg-, Gran-, Förenings-, Nya Råbäcks-, Fall-,			
	Kolar-, Lilla Håksbergs-, Lernbo Kärr-, Norra	299	164 410	57 139
16	Kärr-, Springans- och Stora Backgruvorna) ..			
	Södra Håksbergsfältet (Glas- och Sporr- samt			
	Stora Håksbergsgruvorna).....	299		
17	Iviksfältet (Grunlundsgruvorna), äldre varp....	74	—	—
18	Lekombergsfältet (Lekombergs-, Östra Höjd- och			
	Höjdgruvorna).....	291	158 551	—
19	Sörviksfältet (Sörviks Nygruva samt Berg- och			
	Kolningsbergsgruvorna).....	291	6 688	—
20	Källbottenfältet (Källbotten-, Västra Källbotten-,			
	Lindboms-, Morén- och Nathorstgruvorna) ..	291	30 160	—
	Gräsbergsfältet:			
21	Valsarvsgruvan	294	47 928	—
22	Sultingruvan, äldre varp			—
23	<i>Ludvika stad:</i> Hillängsgruvan	291	60 407	—
24	<i>Norrbärke socken:</i> Torrstensbergsfältet (Tysk- och Stora Tor-			
	stensgruvorna)	293	35 706	—
	Nybergsfältet:			
25	Källgruvan	300	36 098	25 890
26	Kanal- och Tallskogsgruvorna	300	20 394	—
27	Kärrgruvefältet (Saga-, Vega- och Maskingru-			
	vorna).....	300	39 322	—
28	Stor-, Mellsjö- och Bergsmansgruvorna, äldre			
	varp.....	100	—	—

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 8 458 ton. — ³⁾ Oskrätt.
⁷⁾ I våtmekaniskt sovringsverk. — ⁸⁾ Därav ur äldre varp 442 ton. — ⁹⁾ Malmen höll även 11·88 % mangan.

5	6	7	8	9	10	
—	—	—	—	—	1) 23 301	1
1) 58 695	704 340	52	0·009	1	2) 89 327	2
—	—	—	—	—	1) 6 451	3
—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	1) 15 968	5
{ 4) 1 205 277	16 355 603	60	0·99	0·013	—	6
5) 241 735	2 700 178	62·9	0·75	0·013		
6) 484	9 756	6·5	9·03	0·013		
6) 5 783	116 474	4·2	14·67	0·055		
17 276	181 402	59·6	0·65	0·002	326 361	7
1) 185 365	1 950 040	56·4	0·46	0·01	1) 26 400	8
19 921	249 800	61·1	0·8	0·01	961	9
7) 11 551	127 750	57·4	0·59	0·01		
7) 12 300	105 165	59·3	0·7	0·01		
66	598	52·4	0·13	0·01	—	10
1) 10 749	113 079	56·4	0·46	0·01	1) 1 540	11
{ 6 314	67 307	56·4	0·21	0·01	717	12
7) 2 362	26 124	57·4	0·59	0·01		
7) 2 521	21 555	59·3	0·7	0·01		
1) 35	368	56·4	0·46	0·01	1) 4	13
{ 3 854	48 329	62·2	0·81	0·01	716	14
4 521	48 194	56·3	0·21	0·01		
7) 2 429	26 865	57·4	0·59	0·01		
7) 2 583	22 085	59·3	0·7	0·01		
1) 1 936	24 684	45	0·085	0·03	1) 174 156	15
2 299	34 225	43	0·1	0·05	—	16
1) 107 125	1 209 441	50·12	0·99	0·035	1) 39 635	17
3 362	38 529	41·16	0·004	0·05	613	18
1) 16 829	136 651	41·39	0·09	0·06	8 313	19
8) 40 980	558 148	43·5	0·044	0·01	—	20
57	776	43·5	0·044	0·01	—	21
{ 1) 15 948	} 585 600	{ 9) 35·5	0·007	0·28	}	22
1) 36 028		{ 10) 30·9	0·007	0·32		
1) 23 941	326 076	45·3	0·04	0·01	1) 7 007	23
{ 697	10 450	52	0·005	0·04	1) 51 581	24
1) 8 497	89 960	48	0·005	0·12		
981	27 460	60	0·004	0·018		
{ 122	1 830	56	0·005	0·012	1) 14 888	25
1) 3 033	36 390	48	0·005	0·012		
1) 23 819	285 820	54	0·006	0·84	1) 4 058	26
3 903	29 273	40	spår	spår	—	27

— 4) Därav i kombinerat sovringsverk 601 586 ton. — 5) Mull i kombinerat sovringsverk. — 6) Apatit. —
 — 10) Malmen höll även 9·9 % mangan.

	1	2	3	4
1	Gärleborgs län	—	121 868	—
2	<i>Torsdäkers socken</i> : Nyängsfältet (Nyängs- och Erik Hansgruvorna)	292	74 953	—
3	Storstrecksfältet (Storstrecks-, Edske- och Afze- gruvorna)	288	40 304	—
4	Bodäsfältet (Lars-, Karl Fredriks- och Solveigs- gruvorna)	295	6 611	—
5	Västernorrlands län	—	3 000	—
6	<i>Nätra socken</i> : Södra Ulvön nr 188	90	3 000	—
7	Norrbottens län	—	4 192 619	13 373 827
8	<i>Gällivare socken</i> : Gällivare malmfält	297	2 675 132	46 628
9	Koskullskulle gruvfält	277	413 246	—
10	<i>Jukkasjärvi socken</i> : Kiirunavaara malmfält	298	498 221	13 220 271
11	Luossavaara malmfält	298	367 875	96 782
12	Tuolluvaara malmfält	272	238 145	10 146
13	Hela riket	—	11 071 671	13 566 348

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Därav genom magnetisk sovring 200 869 ton. — ³⁾ Ur äldre varp. —
⁴⁾ Malmen höll dessutom 0,3 % vanadin.

5	6	7	8	9	10	
—	—	—	—	—	81 826	1
—	—	—	—	—	51 926	2
—	—	—	—	—	28 718	3
—	—	—	—	—	1 182	4
2 000	24 000	—	—	—	—	5
2 000	24 000	4) 30	0·04	0·04	—	6
9 188 885	128 135 984	—	—	—	480 422	7
{ 1) 466 633 1) 1 510 003 }	{ 24 510 280	{ 63·6 60·7 }	{ 0·324 0·888 }	{ 0·038 0·07 }	1) 480 422	8
{ 2) 238 797 75 442 7 498 3) 6 113 }	{ 3 343 160 528 090 67 482 48 904 }	{ 66·1 61·2 64·1 62·7 }	{ 0·027 0·042 0·326 0·297 }	{ 0·09 0·12 0·1 0·1 }	—	9
{ 290 865 221 403 550 909 5 154 970 }	{ 88 608 585	{ 67·96 68·46 66·77 60·91 }	{ 0·017 0·059 0·182 1·86 }	{ 0·046 0·014 0·01 0·012 }	—	10
{ 123 288 176 790 97 269 28 614 12 567 }	{ 7 586 531	{ 64·73 65·02 64·91 62·03 34·63 }	{ 0·017 0·061 0·165 0·604 4·99 }	{ 0·053 0·027 0·036 0·057 0·026 }	—	11
{ 12 203 129 953 47 674 16 872 9 613 11 409 }	{ 3 442 952	{ 67·18 68·01 67·66 67·23 65·61 62·66 }	{ 0·007 0·014 0·039 0·162 0·519 1·19 }	{ 0·004 0·004 0·003 0·005 0·005 0·004 }	—	12
12 466 334	168 518 423	—	—	—	2 744 848	13

Slag av anrikningsverk: m = magnetiskt; v = våtanrikningsverk; mv = kombinerat
Briketteringsverk: b.

	1	2	3	4	5	6
	Verkets namn	Slag av anrik- ning	Antal timmar, varunder anrik- nings- verket varit i gång	I verket ingående rå-		
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Vikt	Genom- järn
1	Stockholms län	—	5 003	—	60 354	—
2	Herräng.....	m	5 003	Herrängsfältet	¹⁾ 60 354	34.5
3	Uppsala län	—	6 179	—	63 770	—
4	Ramhäll.....	m	6 179	Ramhällsfältet, äldre varp.....	63 770	25.5
5	Södermanlands län ..	—	13 635	—	190 347	—
6	Kantorps	mv	6 735	Kantorps gruvfält	²⁾ 148 965	33.7
7	Åskö	m	6 900	Östra Åskögruvan	⁵⁾ 41 382	23.7
8	Oxelösund	—	—	—	—	—
9	Värmlands län	—	21 261	—	159 455	—
10	Persberg	m	6 267	Persbergs odalfält	⁷⁾ 56 982	34.4
11	Långban	mv	3 070	Långbansfältet	8 907	⁹⁾ 31
12	Taberg	m	6 471	Tabergs gruvor	21 988	36
13	Finnmosse.....	m	5 453	Nordmarks gruvor	¹²⁾ 32 851	30
14	Hägfors	—	—	Finnmosse gruvor	¹⁴⁾ 38 727	40.5
15	Nykroppa	—	—	—	—	—
16	Örebro län	—	33 330	—	276 252	—
17	Åsboberg	{	v	Övra Kärr-, Kil- och Långgruvorna	47 391	40
				Åsbobergsgruvan	3 127	44
				Komministergruvan, äldre varp..	8 693	39
18	Pershyttan	{	m	Övra Kärrgruvorna samt Lång- gruvan	2 245	51
¹⁶⁾ 3 330				38		
19		mv	3 418	Nedre Pershyttefältet.....	16 683	39
20	Dalkarlsberg	mv	5 476	Dalkarlsbergs gruvfält	{ 67 055 ¹⁶⁾ 26 925	37 31
21	Bredsjö	m	4 125	Ösjöbergsfältet	17 012	48
22	Sikfors	m	4 711	Salobergsfältet, äldre varp	105	32
				Sirsjöbergsfältet	21 043	43.4
23	Sköttgruvan	m	2 764	Finnbergsfältet	88	
24	Guldsmedshyttan	mv	6 216	Sköttgruvefältet	18 204	45.6
				Blanka gruvor	13 937	34.6
				Tyskafallsgruvan	2 702	25
25	Degerfors	—	—	Stripa odalfält	27 712	37.9
26	Bofors	—	—	—	—	—
27	Röfors	—	—	—	—	—
28	Pershytte masugn	—	—	—	—	—

^{*)} Förutom i tabellen redovisade kvantiteter slig, briketter och sinter, erhållna med inhemsk järnmalms hållits 110 034 ton purple-ore med värdet 1 650 510 kr., och höllo 76 573 ton 56 % järn, 0.01 % fosfor ha vid ett verk framställts 76 341 ton briketter med värdet 1 799 357 kr. och vid ett annat verk av 36 211 ton 4 526 timmar.

¹⁾ Därav ur äldre varp 1 900 ton. — ²⁾ Därav 1 000 ton ur 1 900 ton varpalm. — ³⁾ Därav ur äldre ⁶⁾ Därav 1 165 ton ur 2 697 ton varpalm. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 14 123 ton. — ⁸⁾ Därav 7 009 ton ur höll även 10 % mangan. — ¹²⁾ Därav ur äldre varp 16 500 ton. — ¹³⁾ Därav 5 000 ton ur 16 500 ton varp-
äldre varp. — ¹⁷⁾ Därav 9 022 ton ur 26 925 ton varpalm. — ¹⁸⁾ Därav 40 ton ur 105 ton varpalm. —

beteckningar:

magnetiskt och våtanrikningsverk; mf = kombinerat magnetiskt och flotationsverk.

Sintringsverk: s.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
gods		Erhållen färdig vara (slig)					Briketterings- eller sintnings- verk	Antal timmar, varunder verket varit i gång	Tillverkade briketter och sinter		
snittshalt av		Vikt	Värde	Genomsnittshalt av					Vikt	Värde	
fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel					
%				Ton	Kronor	%					Ton
—	—	33 068	472 776	—	—	—	—	8 616	33 565	581 288	1
0'0043	0'9	²⁾ 33 068	472 776	62'6	0'002	0'1089	s	8 616	33 565	581 288	2
—	—	19 315	255 000	—	—	—	—	—	—	—	3
0'014	0'1	19 315	255 000	63'35	0'008	0'07	—	—	—	—	4
—	—	87 265	1 201 431	—	—	—	—	11 240	128 516	2 587 758	5
0'022	0'087	⁴⁾ 69 341	1 040 115	61'1	0'02	0'11	s	5 816	48 511	939 658	6
0'06	0'05	⁶⁾ 17 924	161 316	57	0'06	0'05	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	s	5 424	80 005	1 648 100	8
—	—	64 620	785 618	—	—	—	—	14 941	44 268	863 220	9
0'008	0'007	⁸⁾ 25 205	321 364	62'4	0'006	0'005	—	—	—	—	10
0'013	0'012	{ 461	5 070	¹⁰⁾ 62	0'01	0'018	—	—	—	—	11
0'008	0'1	{ 3 103	55 860	¹¹⁾ 54	0'015	0'022	—	—	—	—	12
0'008	0'1	6 886	77 468	63'6	0'005	0'033	—	—	—	—	13
0'008	0'1	¹³⁾ 11 876	133 605	61'3	0'004	0'06	—	—	—	—	14
0'008	0'1	¹⁵⁾ 17 089	192 251	63	0'004	0'096	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	s	8 304	22 156	443 120	16
—	—	—	—	—	—	—	s	6 637	22 112	420 100	17
—	—	123 691	1 771 608	—	—	—	—	44 330	87 330	1 872 308	18
0'014	0'005	6 411	89 754	54'6	0'015	0'012	—	—	—	—	19
0'02	0'012	5 649	70 613	59'4	0'018	0'044	—	—	—	—	20
0'02	0'006	8 769	113 997	66'4	0'009	0'051	—	—	—	—	21
0'022	0'021	785	11 382	69'8	0'004	spår	—	—	—	—	22
0'025	0'07	1 283	18 604	69'8	0'004	0'023	—	—	—	—	23
0'016	0'003	7 500	90 000	63	0'005	0'003	—	—	—	—	24
0'075	0'052	{ 14 524	203 336	56'2	0'052	0'007	—	—	—	—	25
0'148	0'464	¹⁷⁾ { 19 684	275 576	68'9	0'009	0'021	—	—	—	—	26
—	—	{ 1 766	24 724	64'3	0'062	0'02	—	—	—	—	27
—	—	{ 1 747	17 470	66	0'06	0'057	—	—	—	—	28
0'02	0'08	¹⁸⁾ { 11 105	199 890	65	0'004	0'032	b	5 351	7 079	155 738	29
0'006	0'1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
0'035	0'02	12 184	219 312	63'8	0'004	0'004	s	8 000	17 317	467 559	31
0'015	0'12	9 462	94 620	64'2	0'011	0'055	s	4 992	7 168	107 520	32
0'01	0'003	7 858	117 870	63'2	0'008	0'002	—	—	—	—	33
0'003	0'06	1 147	17 205	58	0'003	0'04	s	7 318	¹⁹⁾ 25 520	463 370	34
0'011	0'004	13 817	207 255	64'1	0'008	0'002	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	s	4 625	10 472	218 842	36
—	—	—	—	—	—	—	s	3 480	5 870	151 152	37
—	—	—	—	—	—	—	s	8 064	10 484	247 422	38
—	—	—	—	—	—	—	s	2 500	3 420	60 705	39

som utgångsmaterial, ha såsom biprodukt vid kopparframställning av svavelkisbränder vid två kopparverk er- och 0'3 % svavel samt 33 461 ton 55 % järn, 0'005 % fosfor och 0'3 % svavel. Av 76 687 ton purple-ore purple-ore 36 022 ton sinter med värdet 804 731 kr. Briketteringen pågick i 8 760 timmar och sintringen i

varp 22 553 ton. — ⁴⁾ Därav 10 487 ton ur 22 553 ton varpmalm. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp 2 697 ton. — 14 123 ton varpmalm. — ⁹⁾ Rågodset höll även 5 % mangan. — ¹⁰⁾ Sligen höll även 3 % mangan. — ¹¹⁾ Sligen malm. — ¹⁴⁾ Därav ur äldre varp 17 000 ton. — ¹⁵⁾ Därav 6 500 ton ur 17 000 ton varpmalm. — ¹⁶⁾ Ur ¹⁹⁾ Därav av krossad styckemalm 1 037 ton.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
—	—	237 141	2 814 222	—	—	—	—	42 353	199 982	3 809 264	1	
0.005	0.15	24 370	286 000	63.3	0.004	0.025	—	—	—	—	2	
0.008	0.2	22 815	268 000	65.3	0.006	0.05	—	—	—	—	3	
0.005	1.78	47 045	552 000	66.8	0.005	0.7	s	6 333	57 800	1 272 000	4	
0.003	0.25	16 720	196 000	64.6	0.002	0.09	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	s	7 224	20 165	443 000	6	
0.009	0.03	6 521	110 857	59.4	0.006	0.022	—	—	—	—	7	
0.025	0.1	10 552	179 384	60.9	0.007	0.047	}	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—		s	6 941	25 481	560 582	9
0.02	0.07	{ ⁴ 38 145 ⁵ 14 722 }	543 392	{ 64.5 68.5 }	{ 0.011 0.006 }	{ 0.035 0.005 }	}	—	—	—	10	
0.006	0.2	32 599	358 589	62	0.003	0.06		—	—	—	—	11
0.006	0.05	12 015	150 000	60.3	0.004	0.022	—	—	—	—	12	
0.007	0.06	8 641	130 000	63.9	0.004	0.013	}	—	—	—	13	
0.005	0.09	2 996	40 000	60	0.004	0.046		—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	s	7 335	57 107	890 000	15	
—	—	—	—	—	—	—	s	8 760	32 469	503 270	16	
—	—	—	—	—	—	—	s	5 760	6 960	140 412	17	
—	—	482 595	5 954 379	—	—	—	—	37 416	373 332	6 202 233	18	
0.04	0.01	3 515	41 387	}	67.4	0.007	0.001	—	—	—	19	
0.022	0.006	365	4 298					—	—	—	20	
0.02	0.7	38 813	465 756	60	0.01	0.25	s	4 516	27 887	459 432	21	
0.005	0.02	9 189	}	218 273	61	0.004	0.01	s	5 819	10 179	203 586	22
0.006	0.02	9 000										23
0.01	0.01	2 943	35 321	64	0.005	0.005	}	—	—	—	24	
0.008	0.01	798	9 576	69.5	0.003	0.005		—	—	—	—	25
0.01	0.004	⁷ (180)	⁷ (4 000)	70	spår	spår	—	—	—	—	26	
0.003	0.7	16 376	225 000	61.5	0.002	0.3	—	—	—	—	27	
—	—	29 351	352 212	}	66	0.008	0.6	—	—	—	28	
0.01	0.9	1 818	21 816									29
—	—	2 336	28 032	}	60	0.004	0.08	b	5 448	16 134	371 079	30
—	—	468	5 616									31
—	—	664	7 968	—	—	—	—	s	3 179	8 921	154 000	32
0.005	0.08	9 418	130 000	61.8	0.003	0.03	—	—	—	—	33	
0.73	0.003	222 989	2 341 385	61.9	0.56	0.005	—	—	—	—	34	
0.3	0.01	{ 17 252 1 007 3 }	174 950	62.2	0.19	0.01	—	—	—	—	35	
0.085	0.03	67 967	1 291 374	60	0.048	spår	—	—	—	—	36	
1.1	0.045	23 469	253 465	59.78	0.32	0.018	—	—	—	—	37	
0.006	0.2	20 552	}	347 950	{ 65 60 }	{ 0.003 0.004 }	{ 0.17 0.08 }	b	5 448	16 134	371 079	38
0.008	1	4 302										39
—	—	—	—	—	—	—	—	s	7 547	292 696	4 683 136	40
—	—	—	—	—	—	—	—	s	10 907	17 515	331 000	41
—	—	41 278	536 614	—	—	—	—	—	14 557	100 523	2 402 291	42
0.007	0.264	41 278	536 614	¹¹ 64.2	0.003	0.14	s	7 727	59 695	1 492 375	43	
—	—	—	—	—	—	—	s	6 830 ¹²	40 828	909 916	44	
—	—	231 895	2 875 498	—	—	—	—	—	—	—	45	
—	—	{ 139 405 38 575 }	}	2 875 498	{ 70.2 71.4 }	{ 0.023 0.007 }	{ 0.009 0.007 }	}	—	—	—	46
0.817	0.057	53 915										47
—	—	1 320 868	16 667 146	—	—	—	—	173 453	967 516	18 318 362	48	
—	—	—	—	—	—	—	b	10 799	23 213	526 817	49	
—	—	—	—	—	—	—	s	162 654	944 303	17 791 545	50	

varp 751 ton. — ³) Därav ur äldre varp 3 583 ton. — ⁴) Blodstensslig. — ⁵) Svartmalmslig. — ⁶) Förutom året bruten direkt användbar malm, varav erhållits 10 212 ton sintringsgods med ett värde av 100 000 kr. — ⁷) Ur det vid anrikningsverket erhållna avfallet, som höll 0.3 % koppar, erhöles genom flotation 908 ton koppar-0.48 % mangan. — ¹²) Därav av krossad styckemalm 9 927 ton. — ¹³) Därav ur äldre varp 20 559 ton.

Tab. 3. Tillverkningen av smältstycken och råskenor samt götmetall år 1939.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
<i>Smältstycken och råskenor, ovällda:</i>	28 255	7 731 055	19 852	78	5 999 444
framställda medelst: Lancashiremetod	27 351	7 490 755	19 852	78	5 999 444
Vallonmetod	904	240 300	—	—	—
<i>Göt, ovällda, samt smidbart gjutgods:</i>	1 151 914	209 192 259	7 314	42 106	19 225 806
Bessemer-:	114 957	11 444 267	5 754	70	1 493 100
sur: göt	15 792	3 015 242	5 754	70	1 493 100
basisk: göt	99 165	8 429 025	—	—	—
Martin-:	742 869	123 801 143	1 303	31 467	7 729 206
sur: göt:	239 724	55 561 428	105	7 807	1 808 284
kvalitetsprodukt	227 782	53 682 015	105	5 263	1 172 384
ordinär produkt	11 942	1 879 413	—	2 544	635 900
gjutgods, skrotat:	3 071	1 872 241	55	1 734	1 175 703
kvalitetsprodukt	¹⁾ 2 724	1 691 801	5	1 487	1 021 263
ordinär produkt	347	180 440	50	247	154 440
basisk: göt:	494 787	63 484 660	935	17 678	2 270 179
kvalitetsprodukt	63 401	9 600 175	—	151	20 960
ordinär produkt	431 386	53 884 485	935	17 527	2 249 219
gjutgods, skrotat:	5 287	2 882 814	208	4 248	2 475 040
kvalitetsprodukt	78	48 400	—	43	34 400
ordinär produkt	5 209	2 834 414	208	4 205	2 440 640
Degelstål:	480	156 100	—	3	11 000
göt	463	137 000	—	—	—
gjutgods, skrotat	17	19 100	—	3	11 000
Elektrostål:	293 608	73 790 749	257	10 566	9 992 500
göt:	279 034	60 295 774	—	1 914	1 198 855
kvalitetsprodukt	162 886	48 434 001	—	1 914	1 198 855
ordinär produkt	116 148	11 861 773	—	—	—
gjutgods, skrotat:	14 574	13 494 975	257	8 652	8 793 645
kvalitetsprodukt	9 046	8 832 013	245	5 032	5 376 527
ordinär produkt	5 528	4 662 962	12	3 620	3 417 118
Summa smältstycken, råskenor och göt samt skrotat gjutgods	1 180 169	216 923 314	27 166	42 184	25 225 250

¹⁾ Därav 446 ton i Brackelsbergsgn.

Ann. Såsom kvalitetsprodukt räknas förutom bessemer, sur, och degelstål:

Martin, sur, med undantag av vad som kan vara framställt i sur ugn av kokstäckjärn eller av vanligt, analytiskt eller i övrigt osorterat köpskrot.

Martin, basisk. Allt stål med en kolhalt över 0.55 %, tillverkat av träkolstäckjärn och prima skrot samt avsett för produkter, som skola användas i härdad form.

Stål under nämnda kolhalt, framställt av träkolstäckjärn och prima, väl sorterat skrot, för användning till sådana produkter, där svenskt material äger kvalitativt företräde framför utländskt, ex. solida ämnen för rörtillverkning, helvalsade rörämnerna för ångpannetuber och för kalldragning, plåt eller band för djuppressning.

Elektrostål. Allt stål av kolhalt över 0.55 %, som är avsett att användas i prima, härdade produkter. Till kvalitetsstål räknas även sådant stål, som användes för samma kvalitetsprodukter som mjuk, basisk martin.

Legerade stål. Med nickel, kobolt, krom, volfram, molybden, vanadin och titan legerade stål räknas såsom kvalitetsstål. Manganstål räknas som kvalitetsstål, om ingående material äro prima. Kiselstål för dynamo- och transformatorplåt räknas likaledes till kvalitetsstål.

62 TAB. 4 (forts.). TILLVERKNINGEN AV SMITT OCH PRESSAT SAMT VARMVALSAT JÄRN OCH STÅL M. M. SAMT ERHÅLLET SKROT ÅR 1939.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
4. Manufakturvaror och verkstadsprodukter					
Tackjärns- och metallgjutgods.....	38 144	10 567 185	11 527		4 674 220
Manufakturvaror av järn och stål	—	—	—		81 641 812
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	—	—	—		110 002 863
Summa manufakturvaror och verkstadsprodukter	—	—	—	—	196 318 895
Summa smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål jämte manufakturvaror och verkstadsprodukter.....	—	—	—	—	420 862 784
5. Stångjärnsavhugg och skrot för omsmältning,					
<i>erhållet vid framställning av de i tab. 3 och 4 redovisade tillverkningarna</i>	313 785	26 289 767	458	3 436	275 604
Av välljärn	924	141 952	328	143	99 340
” götmetall	312 861	26 147 815	130	3 293	176 264

**Tab. 5. Tillverkningen vid bergverken av andra metaller än järn m. m.
år 1939.**

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		Av hela tillverkningen hava utslutande eller huvudsakligen framställt av utländskt råmaterial kg
	kg	Värde i kronor	kg	Värde i kronor	
Guld (på våta vägen)	6 092 78	27 863 258	6 092 78	27 863 258	6 40
Silver (» » »)	20 488 27	1 137 099	20 359 66	1 130 775	414 45
Kopparskärsten (med 56·44 % koppar)	124 380	59 000	—	—	124 380
Cementkoppar ¹⁾	3 462 543	2 335 709	963 438	698 009	3 462 543
Råkoppar (slagkoppar med 85·98 % koppar)	170 953	138 166	—	—	170 953
Bessemerkoppar (med 98·55 % koppar, 0·069 % guld och 0·2407 % silver)	8 794 500	²⁾	—	—	802 900
Raffinadkoppar, framställd av cementkoppar	2 662 538	2 631 120	2 662 538	2 631 120	2 662 538
Raffinadkoppar, framställd av bessemerkoppar	8 413 750	8 577 313	8 413 750	8 577 313	793 900
Raffinadkoppar, framställd ur skrot	382 000	377 492	382 000	377 492	—
Aluminium, framställd av aluminiumoxid	1 966 623	3 850 000	1 966 623	3 850 000	1 966 623
Aluminium, framställd ur skrot	615 081	1 200 000	615 081	1 200 000	—
Svavel	20 572 450	1 734 250	20 570 950	1 733 514	—
Brunsten, pulveriserad	7 500	1 050	7 500	1 050	—

¹⁾ Av den redovisade kvantiteten cementkoppar höllo 959 658 kg 83·6 %, 3 780 kg 75·5 % och 2 499 105 kg 75·48 % koppar.

²⁾ Värdet å denna mellanprodukt har ej angivits.

	1	2	3
	Gruvor (gruvfält)	Antal dagar, varunder gruvan arbetats	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm
			Ton
1	Uppsala län	—	1 878
2	<i>Håtuna socken</i> : Skälstagruvan	180	²⁾ 1 878
3	Östergötlands län	—	70 549
4	<i>Godegårds socken</i> : Åmmebergsfältet ³⁾	300	⁴⁾ 70 549
5	Jönköpings län	—	3 850
6	<i>Fröderyds socken</i> : Mossgruvan	169	3 850
7	Värmlands län	—	25 527
8	<i>Färnebo socken</i> : Långbansfältet (Stor-, Sandelins-, Källar-, Hyttsjö-, Badhus- samt Västra och Norra Hyttsjögruvorna).....	300	25 527
9	Örebro län	—	216 878
10	<i>Hamnars och Lerbäcks socknar</i> : Åmmebergs zinkgruvor.....	300	⁶⁾ 101 331
11	<i>Kopparbergs köping</i> : Kaveltorpsfältet	300	37 349
12	Ljusnarsbergs gruvfält	299	⁸⁾ 5 485
13	<i>Ljusnarsbergs socken</i> : Yxsjöbergsfältet (Kvarnås-, Damm-, Norra och Södra Yxsjögruvorna samt Yxsjö Finngruva).....	300	66 013
14	Hörksfältet (Silvergruvorna)	289	6 700
15	Kopparbergs län	—	337 560
16	<i>Falu stad</i> : Falu gruva	294	130 090
17	<i>Stora Kopparbergs socken</i> : Bjursåsgruvorna	159	¹²⁾ 1 900
18	<i>Vika socken</i> : Kalvbäcksfältet (Bröt- och Emilgruvorna)	300	17 812
19	<i>Garpenbergs socken</i> : Garpenbergs odalfält	300	54 073
20	<i>Grangärde socken</i> : Saxbergsfältet (Långfalls-, Rålinje-, God-, Gustavs- och Viktoriagruvorna)	300	133 685
21	Västerbottens län	—	635 162
22	<i>Skellefteå socken</i> : Bolidens gruvfält	298	¹⁷⁾ 561 096
23	<i>Malå socken</i> : Kourbevarer malmfält (Adakgruvan)	281	1 194
24	<i>Lycksele socken</i> : Kristinebergs gruvfält (Hulldins-, Konsuls- och Elvira-gruvorna).....	295	72 634
25	Rävlidens gruvfält	281	238
26	Norrbottens län	—	126 454
27	<i>Älvsby socken</i> : Lavers gruvfält	290	²³⁾ 126 454
28	Hela riket	—	1 417 858
29	Värde i kronor	—	—

¹⁾ Svavelkis, där ej annorlunda angives. — ²⁾ Därav i dagbrott 1 760 ton. — ³⁾ Utmålet redovisat på — ⁵⁾ Zinkmalm. — ⁶⁾ Dessutom har i dagbrott brutits 5 140 ton gråberg för fyllande av de utbrutna gruv- i dagbrott 1 651 ton. — ⁹⁾ Zink- och blymalm. — ¹⁰⁾ Scheelit (volframalm); därav ur äldre varp 108 ton. — ¹⁴⁾ Zink-, bly- och svavelkismalm. — ¹⁵⁾ Zink-, bly-, koppar- och svavelkismalm. — ¹⁶⁾ Zink-, bly- och kopparvärde. — ¹⁹⁾ Malmen höll 26.4 % svavel, 1.99 % koppar samt 80 g silver och 33.8 g guld per ton jämte zink, bly, koppar och svavel. — ²³⁾ Därav i dagbrott 23 020 ton. — ²⁴⁾ Kopparmalm.

4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Erhållen stuf- och plock- samt annan direkt användbar malm							Nettoförsäljningsvärde fritt banvagn eller fartyg å den direkt användbara malmen	Den direkt användbara malmens halt av metaller m. m.	Erhållen anrikningsmalm	
Goldmalm	Silver-och blymalm	Kopparmalm	Manganmalm	Grafitmalm	Svavel- och magnetkis ¹⁾	Summa malm				
Au	Ag, Pb	Cu	Mn	C	FeS ₂ , FeS					
T o n							Kronor	%	Ton	
—	—	—	—	549	—	549	21 960	—	—	1
—	—	—	—	549	—	549	21 960	30	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	59 023	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁵⁾ 59 023	4
—	—	146	—	—	—	146	3 000	—	1 500	5
—	—	146	—	—	—	146	3 000	5.7	1 500	6
—	—	—	2 856	—	—	2 856	67 800	—	12 634	7
—	—	—	883	—	—	883	26 496	37	12 634	8
—	—	—	1 822	—	—	1 822	40 075	23		
—	—	—	151	—	—	151	1 229	13		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	171 299	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁵⁾ 71 220	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁷⁾ 40 112	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁹⁾ 1 348	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁰⁾ 57 619	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	¹¹⁾ 1 000	14
—	500	—	—	—	74 332	74 332	901 984	—	239 426	15
—	—	—	—	—	74 332	74 332	891 984	38.2	49 089	16
—	500	—	—	—	—	500	10 000	¹³⁾	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁴⁾ 15 488	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁵⁾ 43 898	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁶⁾ 130 951	20
118 278	—	—	—	—	—	118 278	15 100 000	—	303 223	21
118 278	—	—	—	—	—	118 278	¹⁸⁾ 15 100 000	¹⁹⁾	292 686	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁰⁾ 1 051	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	²¹⁾ 9 248	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	²²⁾ 238	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	118 934	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁴⁾ 118 934	27
118 278	500	146	2 856	549	74 332	196 661	—	—	906 039	28
15 100 000	10 000	3 000	67 800	21 960	891 984	—	16 094 744	—	—	29

Örebro län. — ⁴⁾ Dessutom har i dagbrott brutits 27 236 ton gråberg för fyllande av de utbrutna gruvrummen. — ⁷⁾ Zink-, bly- och kopparmalm; därav ur äldre varp 5 723 ton samt ur avfall 1 588 ton. — ⁸⁾ Därav ¹¹⁾ Molybdenmalm och scheelit. — ¹²⁾ I dagbrott. — ¹³⁾ Malmen höll 1 500 g silver och 1 g guld per ton. — malm. — ¹⁷⁾ Därav i dagbrott 228 022 ton; av totalkvantiteten voro 1 525 ton oskrädda. — ¹⁸⁾ Framkalkylerat arsenik, selen och vismut. — ²⁰⁾ Kopparkis. — ²¹⁾ Svavel-, koppar- och zinkmalm. — ²²⁾ Malmen innehöll silver,

Tab. 7. Avsaluproduktionen av oarbetad

1	2	3	4
P r o d u k t e r	Kvan- titets- grund	Kvantitet	Värde i kronor
<i>Sten och stenarbeten:</i>			
Granit och gnejs:			
blocksten (råblock)	ton	32 963	629 353
krossad sten, makadam och granitsand	»	909 086	3 052 843
gatsten: storgatsten	»	62 648	1 241 170
smågatsten: handslagen	»	288 071	5 673 478
maskinslagen	»	380	9 170
kantsten: bearbetad endast med pikhacka eller spetsmejsel, ävensom rå	»	15 538	341 950
på annat sätt bearbetad	»	18 273	657 750
strandskoningssten	»	8 360	35 660
byggnadssten: bearbetad endast med pikhacka eller spets- mejsel	»	19 474	879 235
annan	»	15 710	1 126 175
gravvårdar o. gravramar: oslipade	»	6 145	1 626 136
slipade, polerade eller skulpterade	»	4 827	1 887 316
andra arbeten: oslipade	»	1 022	85 464
slipade, polerade eller skulpterade	»	572	201 520
S. k. svarta och gröna graniter:			
blocksten (råblock)	»	41 524	2 394 091
gravvårdar o. gravramar: enbart huggna	»	1 276	542 972
slipade, polerade eller skulpterade	»	4 961	3 230 335
andra arbeten: enbart huggna	»	149	40 750
slipade, polerade eller skulpterade	»	62	60 510
stenmjöl	»	606	6 750
Porfyr: arbeten	»	638	51 431
Täljsten:			
täljstensmjöl (inkl. krossad sten)	»	3 860	124 945
byggnads- och monumentsten (tegel)	»	3 035	396 923
andra arbeten	»	300	254 000
Lerskiffer: råsten	»	38	250
takskiffer	»	955	104 500
andra arbeten	»	1 457	198 733
Glimmerskiffer: råsten	»	90	6 600
Alunskiffer: skifferkalk och -mjöl	»	442	13 464
Sandsten:			
råsten (råblock)	»	2 810	27 394
flis och krossad sten (slipsand)	»	16 798	145 315
byggnads- och monumentsten	»	141	36 676
kvärn- och defibrörstenar	»	30	3 265
slip- och brynstenar	»	1 924	170 360
andra arbeten	»	146	5 400
Kvartsit:			
råsten	»	7 938	74 856
flis och krossad sten (slipsand)	»	206 580	660 389
malen	»	4 080	48 960

sten och stenarbeten m. m. år 1939.

1	2	3	4
Produkter	Kvantitetsgrund	Kvantitet	Värde i kronor
<i>Sten och stenarbeten (forts.):</i>			
Flinta: rå	ton	6 667	6 667
arbetad	"	111	13 000
Kalksten och dolomit:			
råblock till stenhuggerier	"	6 082	72 768
råsten för kalkbränning eller cementtillverkning	"	323 238	1 072 550
råsten för andra industriella ändamål	"	516 670	1 827 615
kalkstensmjöl	"	94 067	888 017
byggnads- och monumentsten: enbart huggen	"	2 275	162 734
hyvlad eller slipad	"	13 000	2 448 514
skulpterad	"	21	13 855
andra arbeten	"	6 718	189 091
Marmor: råblock (inkl. krossad)	"	6 259	333 451
byggnads- och monumentsten	"	14 955	5 678 520
möbelmarmor och andra arbeten	"	3 205	1 645 345
Fältspat: omalen	"	29 753	436 337
därav: 1:a	"	6 657	.
2:a	"	9 255	.
andra kvaliteter	"	13 841	.
malen	"	11 089	384 247
Kvarts: omalen	"	77 430	521 245
malen	"	8 908	201 218
Glimmer, malen	"	126	9 520
Kalk ¹⁾ : framställd genom periodisk bränning:			
osläckt kalk	hl	2 619 387	3 486 760
släckt kalk	ton	204 002	
släckt kalk	hl	22 760	55 576
släckt kalk	ton	1 771	
framställd genom kontinuerlig bränning:			
osläckt kalk ²⁾	hl	5 998 433	16 733 692
osläckt kalk ²⁾	ton	609 407	
bränd dolomit	hl	102 858	584 408
bränd dolomit	ton	13 695	
släckt kalk	hl	162 512	361 398
släckt kalk	ton	12 631	
slagen kalk	hl	2 644	25 330
slagen kalk	ton	354	
mjölkalk	hl	81 707	98 760
mjölkalk	ton	5 563	
Krita, slammad	ton	23 177	1 401 016
Kiselgur: bränd	"	2 045	100 442
arbeten därav	"	46	7 054

¹⁾ Rymd- och viktuppgifterna avse samma kvantiteter.

²⁾ I uppgifterna för osläckt kalk ingår produktionen vid sulfatmasse- och karbidfabrikerna med 1 874 000 hl, 174 784 ton och 5 165 000 kr. samt vid sockerbruken med 449 000 hl, 38 666 ton och 1 600 000 kr. Hektoliter- och värdesiffrorna äro delvis framkalkylerade.

Tab. 8. Uppfordringen ur

	1		2		3	4
	Stenkolsfältets (-gruvans)				Antal dagar, var- under gruvan arbets- tats	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera) Ton
	belägenhet		namn			
1	Kristianstads län				—	230 920
2	Björnekulla m. fl. socknar		Ormastorp ¹⁾		291	230 920
3	Malmöhus län				—	530 979
4	Ekeby m. fl. socknar		Skromberga		291	47 992
5	Trollenäs socken		Stabbarp		72	²⁾ 84
6	Höganäs stad och Väsby socken		Höganäs		292	²⁾ 167 662
7	Norra Vrams m. fl. socknar		Gunnarstorp		291	162 424
8	Bjuvs m. fl. socknar		Bjuv		288	152 817
9			Hela riket		—	761 899

¹⁾ Av de redovisade, genom Ormastorpsfältets schakt uppfordrade kvantiteterna hava inom Gunnarstorpss-brott. — ²⁾ Därav i dagbrott 15 827 ton eldfast lera och 21 715 ton berg.

Tab. 9. Motorer, använda

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Motorer	Vid gruvbrytning								Vid anrikning, brikettering och sintring			
	för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgenera- torer	
	uppfordring och pumpning		börning		andra ändamål							
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
Vattenhjul	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
Vattenturbiner ..	1	25	2	195	—	—	47	9 365	—	—	2	160
Ångmaskiner	—	—	2	275	1	15	—	—	—	—	—	—
Ångturbiner	—	—	—	—	—	—	5	4 325	—	—	—	—
Oljemotorer	9	175	5	225	17	509	8	919	1	12	—	—
Gasmotorer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriska motorer	655	35 331	162	25 233	2 086	50 564	—	—	1 943	39 299	—	—
Summa	665	35 531	171	25 928	2 105	51 093	60	14 609	1 944	39 311	2	160

¹⁾ Här ingå »Andra metallframställningsverk o. d.» med 1 926 elektriska motorer om 20 322 hkr för och kvartsbrotten med 11 oljemotorer om 196 hkr för omedelbar maskindrift och 1 oljemotor på 100 hkr

stenkolsgruvorna år 1939.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
E r h å l l n a p r o d u k t e r									
S t e n k o l					Eldfast lera		Klinkerlera		
N:o 1	N:o 2	N:o 3 (inbegr. flis)	Tillsammans						
T o n			Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	
110 033	14 816	40 666	165 515	1 943 379	—	—	—	—	1
110 033	14 816	40 666	165 515	1 943 379	—	—	—	—	2
132 700	79 867	65 613	278 180	2 920 000	138 953	538 693	39 415	171 573	3
130	8 447	—	8 577	68 166	—	—	39 415	171 573	4
—	—	—	—	—	84	840	—	—	5
6 950	55 070	—	62 020	565 745	82 917	275 116	—	—	6
75 830	16 350	37 713	129 893	1 427 840	7	35	—	—	7
49 790	—	27 900	77 690	858 249	55 945	262 702	—	—	8
242 733	94 683	106 279	443 695	4 863 379	138 953	538 693	39 415	171 573	9

koncessionen i Malmöhus län brutits 29 085 ton n:o 1 och 10 217 ton n:o 3 samt 15 527 ton berg. — ²⁾ I dag-

vid bergverken år 1939.

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Vid järnverk samt andra metall- framställningsverk o. d.				Vid stenindustriella anläggningar				Summa motorer			
för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektrici- tetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektrici- tetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektrici- tetsgenera- torer	
Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
6	240	—	—	2	45	—	—	9	290	—	—
109	20 868	152	288 536	1	40	1	900	113	21 128	202	298 961
6	1 675	5	2 070	15	505	—	—	24	2 470	5	2 070
—	—	10	20 875	—	—	—	—	—	—	15	25 200
4	320	2	222	256	5 776	4	480	292	7 017	14	1 621
—	—	4	4 800	1	45	—	—	1	45	4	4 800
20 220	356 364	—	—	2 534	33 435	—	—	27 600	540 226	—	—
20 345	¹⁾ 379 467	¹⁾ 173	¹⁾ 316 503	²⁾ 2 809	²⁾ 39 846	²⁾ 5	²⁾ 1 380	28 039	571 176	240	332 652

omedelbar maskindrift samt 1 ångturbin om 1 900 hkr för elektrisk generatordrift. — ²⁾ Här ingå fältspats-
för elektrisk generatordrift samt 59 elektriska motorer om 1 086 hkr.

Av Kommerskollegium

hava intill den 31 januari 1941 offentliggjorts av:

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK:

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING:

INDUSTRI. Årgångarna 1911—1938.

BERGSHANTERING. Årgångarna 1911—1939.

SPECIALUNDERSÖKNINGAR:

Textil- och beklädnadsindustrien.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien.

Sveriges bergshantering år 1913.

Sveriges monterade vattenkraft.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930.

HANDEL. Årgångarna 1911—1939.

SJÖFART. Årgångarna 1911—1938.

STATISTISKA MEDDELANDEN:

SER. A. BAND III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915.

BAND IV: 10. 1931 års företagsräkning.

SER. C. MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årgångarna 1913—1938 samt av årgången 1939 häft. 1—9.

BLAND ÖVRIGA PUBLIKATIONER MÄRKAS:

KOMMERSELLA MEDDELANDEN. Årgångarna 1914—1940 samt av årgången 1941 häft. 1.

EKONOMISK ÖVERSIKT. Årgångarna 1921—1939 samt av årgången 1940 häft. 1.

RIDDARHYTTE MALMFÄLT. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 1.

PERSBERGS MALMTRAKT och berggrunden i de centrala delarna av Filipstads bergslag. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 2.
